บทเจริญพระพุทธมนต์ สวดมนต์ข้ามปี

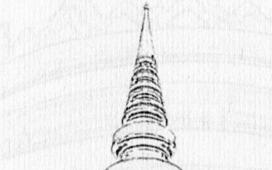
เริ่มต้นดี ชีวิตดี ในวันปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๖

วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน กรุงเทพมหานคร

บทเจริญพระพุทธมนต์ สวดมนต์ข้ามปี

เริ่มต้นดี ชีวิตดี ในวันปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๖

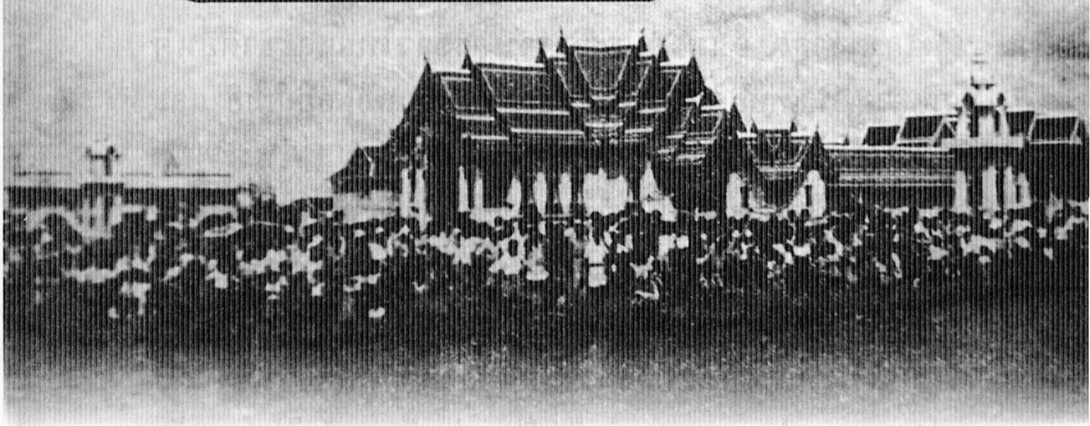
วัดพระศรีมหาธาตุ

บางเขน กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

ประวัติ
วัดพระศรีมหาธาตุ

วัดพระศรีมหาธาตุ เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร ตั้งอยู่ริมถนนพหลโยธิน ตรงหลักกิโลเมตรที่ ๑๘ ตำบลอนุสาวรีย์ (เดิมชื่อตำบลกูบแดง) อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร มีประวัติการก่อสร้างโดยสังเขปดังต่อไปนี้

เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๔๘๓ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ซึ่งขณะนั้นมียศและบรรดาศักดิ์เป็น พลตรีหลวงพิบูลสงคราม ดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีได้เสนอในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีว่า ใคร่จะขออนุมัติเงินสร้างวัดขึ้นสัก วัดหนึ่ง เพื่อให้เป็นอนุสรณ์แห่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย และใคร่จะให้แล้วเสร็จทันในงานวันชาติ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๔ สถานที่ที่จะสร้างนั้น ควรจะสร้างใกล้ๆ กับอนุสาวรีย์หลักสี่ทั้งนี้มีเหตุผลว่า ชาติกับศาสนาเป็นของคู่กัน เป็นสิ่งที่

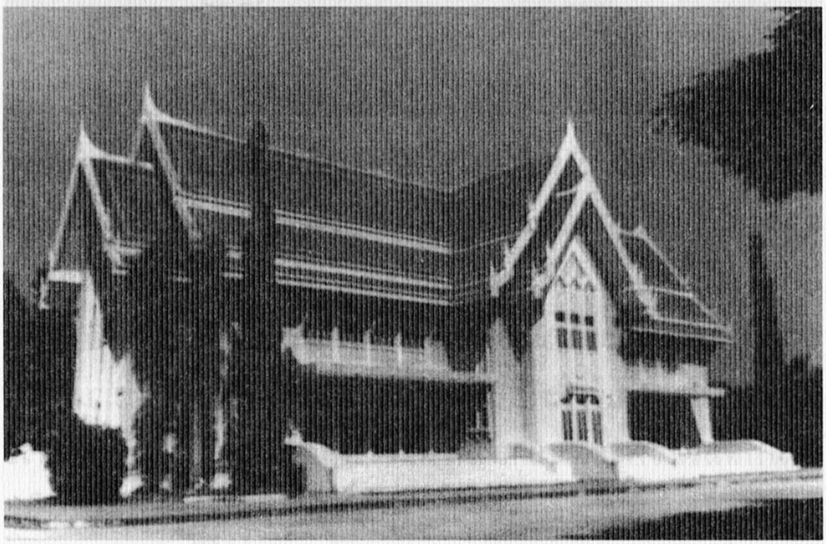
แยกจากกันไม่ได้ เพราะศาสนาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวและกล่อมเกลาอุปนิสัยและน้ำใจประชาชนให้บำเพ็ญตนและปฏิบัติในสิ่งที่ดีที่ชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประเสริฐสูงสุด อันมวลประชาราษฎรชาวไทยและชาติอื่นๆ อีกหลายประเทศยึดถืออยู่ เป็นศาสนาที่ทันสมัยอยู่เสมอ และยิ่งประเทศไทยเป็นประเทศประชาธิปไตยด้วยแล้ว พระพุทธศาสนาจึงเป็นศาสนาที่เหมาะสมยิ่งด้วยประการทั้งปวงเพราะเป็นหลักของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อีกประการหนึ่ง การเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ดี งานสร้างชาติซึ่งกระทำภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองก็ดี ที่สามารถฟันฝ่าอุปสรรคและประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีมาแล้วก็โดยอาศัยพุทธานุภาพคุ้มครองป้องกันประเทศชาติราษฎรและอำนวยความสถาพรสำเร็จประโยชน์อย่างดีที่สุดที่จะเป็นได้ จึงสามารถที่จะสร้างวัดขึ้นสักวัดหนึ่ง เพื่อให้เป็นที่เชิดชูพระบวรพุทธศาสนาคู่กันไปกับเกียรติศักดิ์ของประเทศชาติ คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วลงมติเห็นชอบด้วยเอกฉันท์ให้สร้างวัดขึ้นวัดหนึ่งในที่ใกล้อนุสาวรีย์หลักสี่และให้ชื่อว่า **"วัดประชาธิปไตย"**

ในขณะที่กำลังดำเนินการพิจารณาจัดสร้างอยู่นี้ ก็เผอิญมีศุภนิมิตอันประเสริฐ โดยที่รัฐบาลของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้จัดส่งคณะทูตพิเศษ อันมี พลเรือตรีถวัล ธำรงนาวาสวัสดิ์ ซึ่งขณะนั้นมียศและบรรดาศักดิ์ เป็น นาวาเอก หลวง

ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นหัวหน้า ไปเจริญสัมพันธไมตรีกับประเทศต่างๆ ในเครือจักรภพอังกฤษ ภาคเอเชีย เมื่อคณะทูตพิเศษเดินทางไปถึงประเทศอินเดีย ก็ได้ติดต่อขอพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าและขอให้รัฐบาลอินเดียตอนกิ่งพระศรีมหาโพธิ์ให้ ๕ กิ่ง จากต้นที่สืบเนื่องมาแต่ต้นเดิมที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จประทับได้ตรัสรู้พระอนุตตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ พุทธคยา อินเดีย พร้อมทั้งดิน

จากสังเวชนียสถาน คือที่ประสูติ ที่ตรัสรู้ ที่ทรงแสดงปฐมเทศนา และที่ปรินิพพาน รัฐบาลอินเดียได้พิจารณาเห็นว่าประชาชนที่เลื่อมใสในพระพุทธศาสนามีอยู่ในนานาประเทศเป็นอันมาก แต่ประเทศที่มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นพุทธมามกะ และทรงเป็นอัครพุทธศาสนูปถัมภกก็มีแต่ประเทศไทยประเทศเดียวเท่านั้น จึงได้มอบพระบรมสารีริกธาตุที่ขุดค้นพบ ณ มหาสถูปธรรมราชิกะและเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พร้อมทั้งกิ่งพระศรีมหาโพธิ์และดินจากสังเวชนียสถาน ให้ตรงความประสงค์ รัฐบาลจึงได้ตกลงจะอัญเชิญประดิษฐาน ณ วัดที่สร้างใหม่นี้ และเห็นว่าต้นพระศรีมหาโพธิ์กับพระบรมสารีริกธาตุเป็นสิริมงคลแก่วัดที่สร้างใหม่นี้ จึงตกลงตั้งนามวัดว่า **"วัดพระศรีมหาธาตุ"**

การสร้างวัดพระศรีมหาธาตุนี้รัฐบาลได้พิจารณาเห็นว่า พระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติไทย การสร้างวัดนี้จึงควรยกให้เป็นงานของชาติ ให้เป็นการกุศลสาธารณะซึ่งประชาชน และรัฐบาลได้ร่วมกันทำเพื่อให้บรรลุผลเป็นสุขประโยชน์ทั่วประเทศ รัฐบาลจึงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการกุศล โดยบริจาคทรัพย์ช่วยการสร้างวัดนี้ตามกำลังศรัทธา สาธุชนผู้เลื่อมใสในพระพุทธศาสนาก็ได้ร่วมการกุศลนี้เป็นสมานฉันท์ โดยการบริจาคที่ดิน เงิน และทรัพย์สมบัติอื่นๆ เป็นอันมาก

วัดพระศรีมหาธาตุได้กระทำพิธีเปิด เพื่อเป็นเสนาสนะแห่งพระภิกษุสงฆ์ เป็นรัฐพิธีเมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๕ โดยมีสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช วัดสุทัศนเทพวรารามเป็นประธาน มีกำหนดการดังนี้

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๘๕

เวลา ๙.๐๐ น.

อัญเชิญพระพุทธสิหิงค์จากพระที่นั่งพุทไธสวรรย์ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไปประดิษฐานเป็นพระประธาน ณ พระอุโบสถ

เวลา ๑๔.๐๐ น.

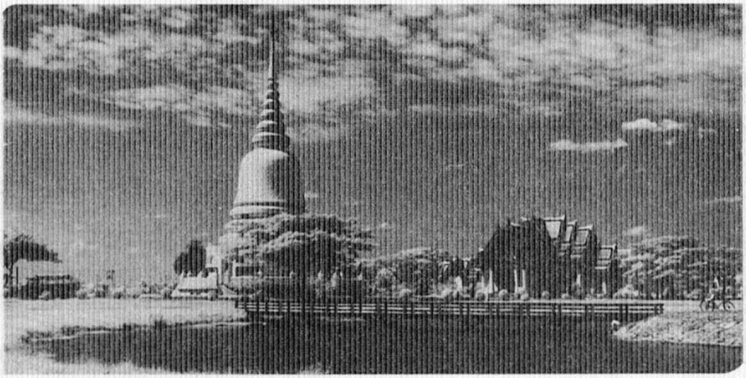
แห่พระภิกษุสงฆ์ ๒๔ รูป จากวัดบรมนิวาสไปอยู่วัดพระศรีมหาธาตุ

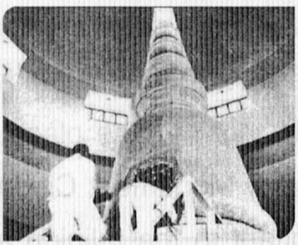
เวลา ๑๗.๐๐ น.

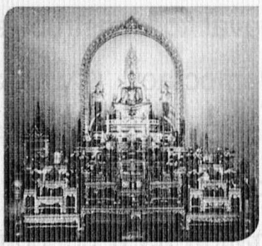
สมเด็จพระสังฆราชเสด็จไปถึงทรงเข้าสักการบูชาพระบรมธาตุ แล้วเสด็จไปยังหน้าพระอุโบสถ หลวงวิจิตรวาทการ ประธานกรรมการอำนวยการสร้างวัดพระศรีมหาธาตุ กล่าวอาราธนาสมเด็จพระสังฆราชทรงเปิด สมเด็จพระสังฆราชทรงไขกุญแจแล้วเปิดพระอุโบสถ และทรงนำพระภิกษุสงฆ์เข้าสู่อาสนะ จอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีถวายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นโบราณมงคลนพรัตนราชวราภรณ์ ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดให้เชิญไปถวายเป็นพุทธบูชาแด่พระพุทธสิหิงค์ แล้วอ่านประกาศถวายที่ดินและเสนาสนะแก่สงฆ์วัดพระศรีมหาธาตุ

เมื่อเสร็จพิธีเปิดวัดแล้ว พระภิกษุสงฆ์ได้ทำพิธีถอนพัทธสีมา รุ่งขึ้นเช้าวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๔๘๕ กระทำพิธีผูกพัทธสีมา มีสมเด็จพระวันรัต วัดมหาธาตุ เป็นประธาน

การสร้างวัดพระศรีมหาธาตุก็สำเร็จสมบูรณ์เป็นที่เชิดชูพระบวรพุทธศาสนาคู่กันไปกับเกียรติศักดิ์ของประเทศชาติด้วยประการฉะนี้

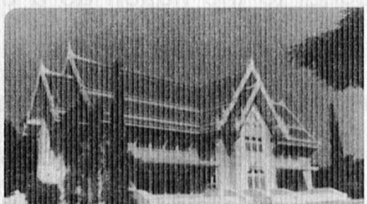

Wat Phra Sri Mahathat "Temple of Democracy"

Wat Phra Sri Mahathat is the royal principal temple of the first grade, located on Paholyothin Road, Kilometer no. 18, Sub district Anusavaree (former named Koobdaeng), Bangkhen, Bangkok and has the history of establishment in brief as follows:

On September 18th, 1940, Field Marshal Por Pibulsonkram held the position of Major. Por Luang Pibulsongkram was the prime minister of Thailand, had brought forward in the meeting of the Council of Ministers asking for approval to construct a temple as a memorial to Thai ruling democracy. It was also to be completed by the Thai National Day on June 24th, 1941. The place for construction should be near the Laksi Monument Circle in rational to the nation as a concomitant to the religion and strongly inseparable, as the religion is reposing Thai's trust and refining Thai's character and spirit to be ascetic and well-behaved. Buddhism is a highly sublime and but still a modernize religion which Thai and other nations respect and, moreover, Thailand is currently conducted within the frame work of a constitution monarchy that makes Buddhism thoroughly appropriate for all reasons. Because of the essential pillar of democracy, the

transitiveness of the government, building a completely new nation after changing the government that overcame the difficulties and ideally accomplished all, dwelled on the praise of Buddha to protect the nation and the people, and also permitted the stability as useful as possible to build a temple as praising Buddhism along with Thai's Glory. The Council of Ministers were in favour of the resolution to build a temple nearby the Laksi Monument named the **"Temple of Democracy"**.

During the planning to build the temple, a propitious sign that the government of King Rama VIII had sent a special diplomatic mission which consisted of Rear Admiral Tawan Thamrongnawasawasd, formerly holding the position as Colonel Luang Thamrongnawasawasd, as a chief to make an alliance with the United Kingdom and Asia. After arriving in India, he contacted the Indian government to request Lord Buddha's relics and 5 branches of the Bo tree which was the same one where Buddha Siddhartha had attained enlightenment in Buddha Kaya, India, together with the soil where the Buddha was delivered, enlightened, gave his rst sermon and returned to Nirvana. Deeming that Buddhism is practiced in many countries around the world, Thailand is the only country with a king who is the upholder

of Buddhism. Therefore, the relics found at the great stupa Dhammarachika are well kept in the national museum, including the branches of the Phra Maha Bo tree from the Buddha land. According to the plan, the government had agreed to respectfully place the relics at the new temple. As it had been agreed that Phra Sri Maha Bo tree and the relics are auspicious to the temple, the temple was named **"Wat Phra Sri Mahathat"**

To construct this temple, it was considered that Buddhism would be the national religion of Thailand and consequently given to Thai people's duties where it would be a charity and the government and Thai people together to complete it throughout the country for the public delight. The opportunity was given to the people taking parts in the charity by donating their assets in assisting the temple construction as their proof of faith. This charity was constituted by Buddhist believers in conformity and of abundant property and assets.

Wat Phra Sri Mahathat was opened as a habitual residence of the monks. The royal ceremony was held on June 24th, 1942 by Somdej Phra Ariyawongsakatayarn and Somdej Phra Sangkaraj as the principals according to the following program:

June 24th, 1942

9.00 AM

Respectfully invited Phra Buddhasihing from Phuttasawan Throne Hall of the National Museum to be housed as the principal Buddha image at the Ubosot.

2.00 PM

Procession of 24 monks from Wat Boromnivas to take up residence at Wat Phra Sri Mahathat

5.00 PM

Somdej Phra Sangkaraj arrived at the temple directly to pay respect to the Buddha relics, then continued on to the front of Phra Ubosot. Next, Luang Wijit Watakan, the committee chairman of Wat Phra Sri Mahathat construction management kindly invited Somdej Phra Sangkaraj to open the Ubosot with the Master Key. Following this ceremony, Somdej Phra Sangkarajlead the monks to their seats. Field Marshal Por Pibulsongkram, the prime minister, offered the insignia which was the ancient 9 gems (Nopparat Rajavaraporn) as offerings to Phra Phuttasihing. Lastly, officially offered properties and habitual residence to the monks at Wat Phra Sri Mahathat.

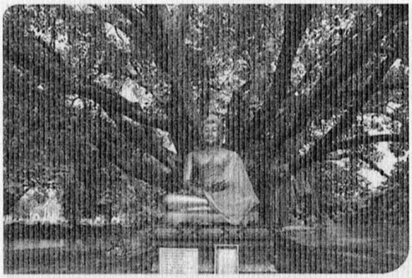
After the session ended, the ritual of withdrawing the monastic boundary was held at dawn on June 25th, 1942 to fix the monastic boundary with paddle stones surrounded by Somdej Phra Wannarat of Wat Phra Sri Mahathat.

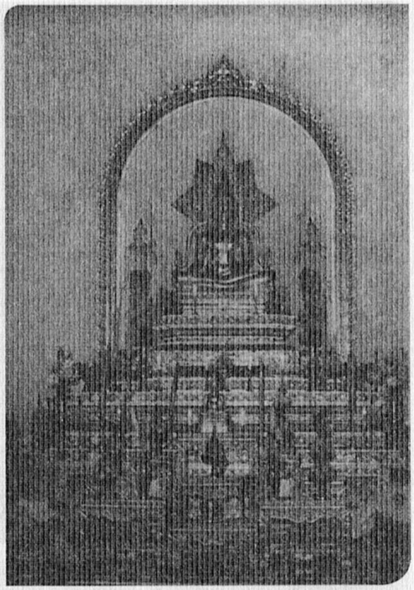
To the praise of Thailand's Buddhism along with the glory of Thailand, the construction of Wat Phra Sri Mahathat was successfully completed.

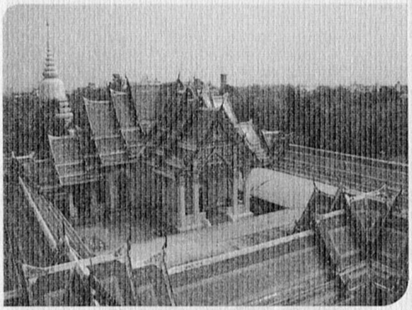
สิริวัตน์ วังทอง

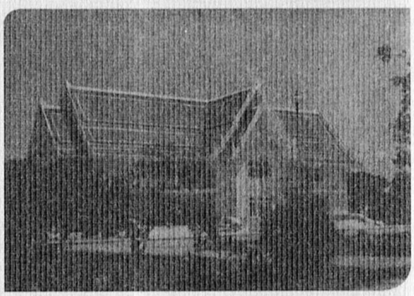
ทัศนียภาพ วัดพระศรีมหาธาตุ

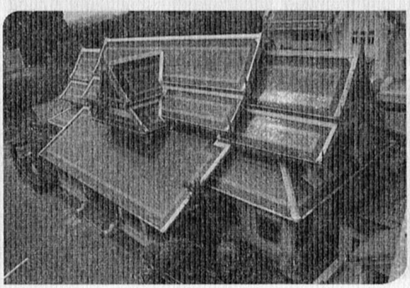

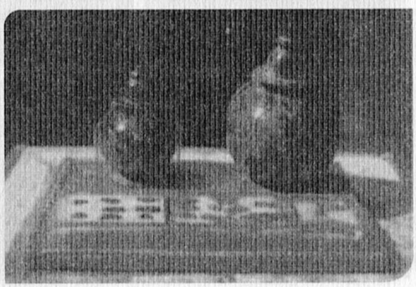

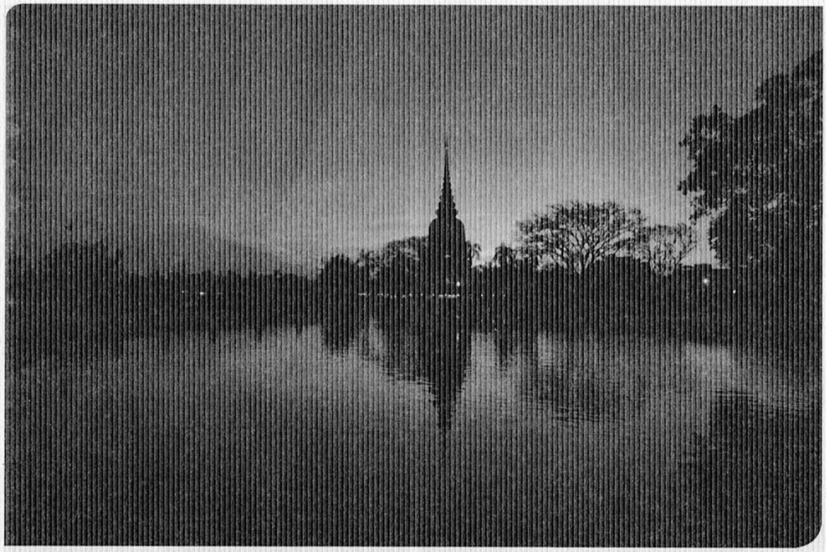

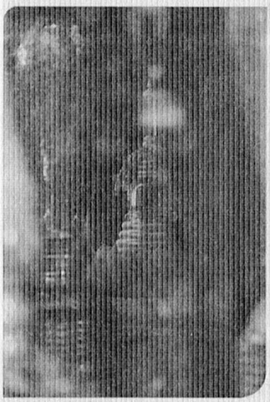

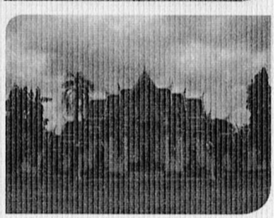

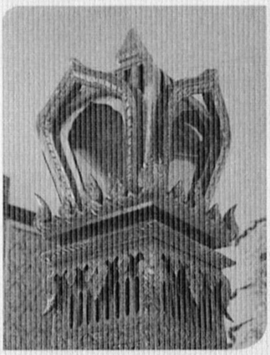

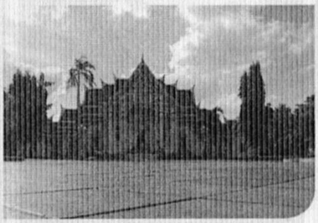

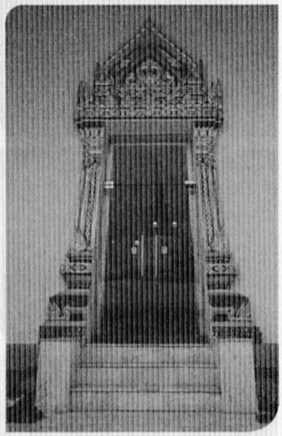

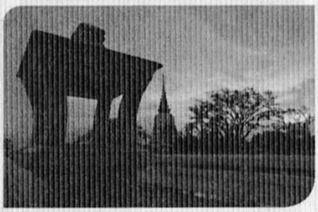

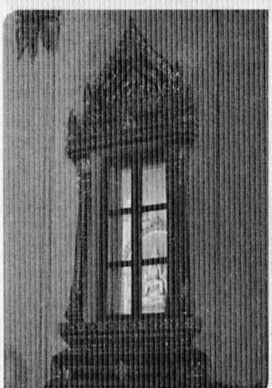

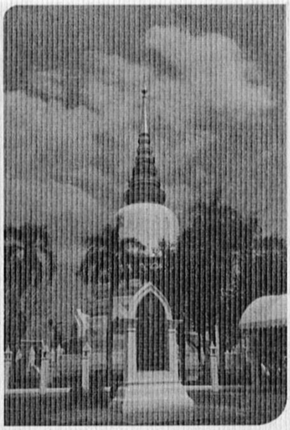
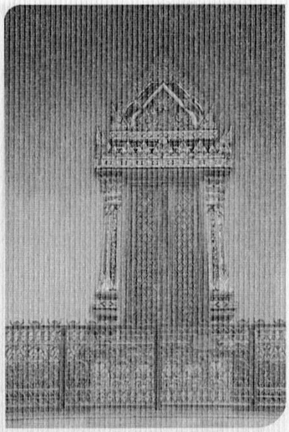

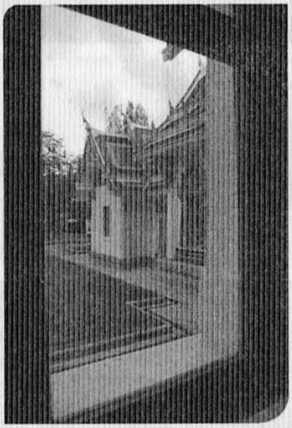
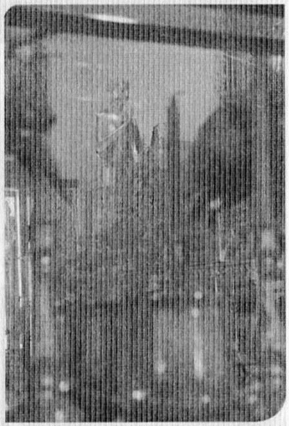
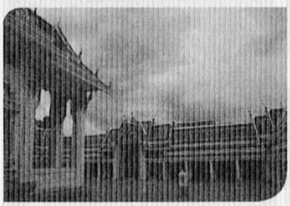

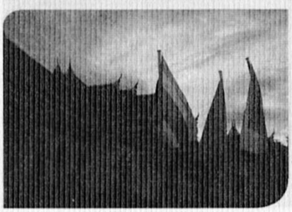

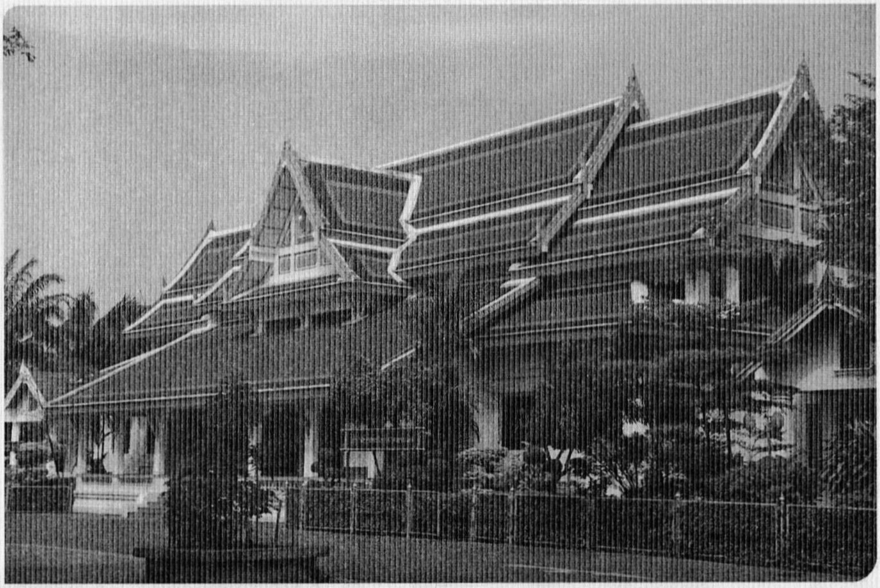

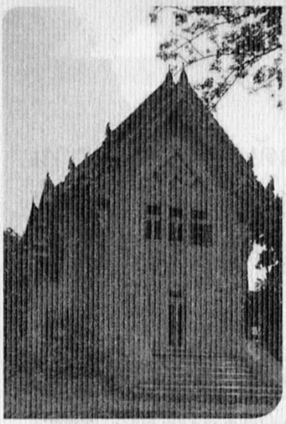

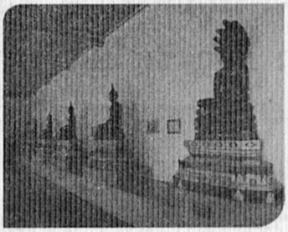

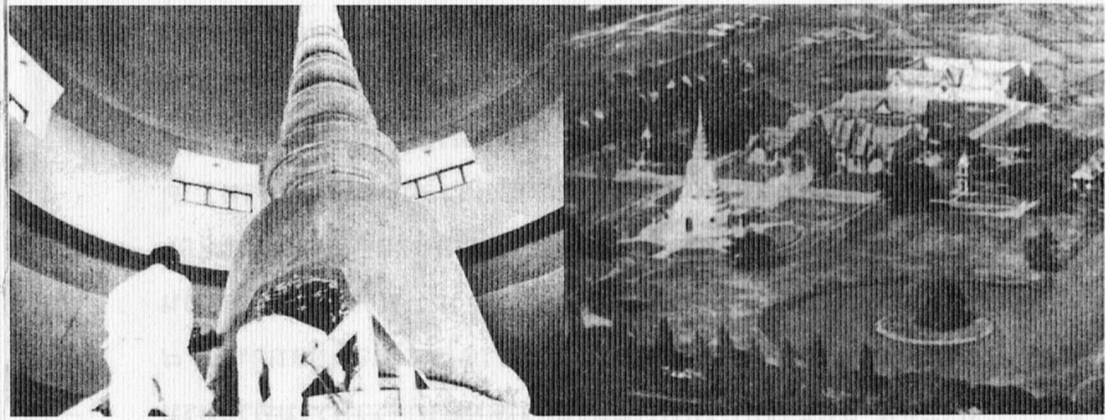

ตำนาน
พระบรมสารีริกธาตุ
ประดิษฐาน ณ พระเจดีย์ศรีมหาธาตุ

เมื่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ สาลวโนทยาน กรุงกุสินาราราชธานี ครั้งนั้น พระราชาธิบดี และมหาพราหมณ์ ผู้ครองมหานครและนครต่างๆ ที่เคารพและเลื่อมใสในพระพุทธองค์ ทราบกิตติศัพท์ข่าวเสด็จปรินิพพาน ก็พากันส่งราชทูตและพราหมณทูต มาขอรับส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแห่งสมเด็จพระผู้มีพระภาค จากมัลลกษัตริย์ผู้ครองนครกุสินารา ได้แล้ว ก็อัญเชิญไปด้วยนานาสักการะสู่อาณาเขตสถานนครแห่งตน สร้างพระสถูปปริมณฑลเป็นที่บรรจุและกระทำมหกรรมบูชาฉลองเป็นการเอิกเกริก มโหฬาร พระบรมอัฐิธาตุของสมเด็จพระบรมศาสดา จึงได้แพร่ประดิษฐาน ณ

สถูปในประเทศต่างๆ ในครั้งแรกรวม ๘ ตำบล คือ

๑) ประดิษฐาน ณ สถูปในกรุงราชคฤหมหานคร อันเป็นราชธานีแห่งแคว้นมคธ ตำบลหนึ่ง

๒) ประดิษฐาน ณ สถูปในกรุงกบิลพัสดุ์ อันเป็นราชธานีแห่งแคว้นสักกะ ซึ่งเป็นชาติภูมิของพระพุทธองค์ ตำบลหนึ่ง

๓) ประดิษฐาน ณ สถูปในกรุงเวสาลี อันเป็นราชธานีแห่งแคว้นวัชชี ตำบลหนึ่ง

๔) ประดิษฐาน ณ สถูปในอัลลกัปปนคร ตำบลหนึ่ง

๕) ประดิษฐาน ณ สถูปในเวฏฐทีปกนคร ตำบลหนึ่ง

๖) ประดิษฐาน ณ สถูปในรามคาม อันเป็นราชธานีแห่งแคว้นวิเทหะ ตำบลหนึ่ง

๗) ประดิษฐาน ณ สถูปในปาวาลนคร อันเป็นราชธานีแห่งแคว้นมัลละตำบลหนึ่ง

๘) ประดิษฐาน ณ สถูปในกุสินารานคร อันเป็นที่ปรินิพพานนั่นเอง ตำบลหนึ่ง รวม ๘ ตำบล ด้วยกันฉะนี้

ครั้นพระพุทธศาสนากาลล่วงได้ประมาณ ๒๗๙ ถึง ๓๑๖ ปี มีพระมหากษัตริย์ผู้ทรงอานุภาพมากในชมพูทวีปพระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่า **"พระเจ้าอโศกมหาราช"** ทรงเลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนา มีพระราชประสงค์ให้พระบรมธาตุของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สถิตสถาพรอยู่ตลอดกาลนานและให้พุทธบริษัทมีเจดีย์วัตถุสถานที่เนื่องกับพระพุทธองค์เป็นที่บูชาโดย สะดวกทั่วถึงกัน จึงโปรดให้รื้อเจดียสถานที่ ๘ ตำบลนี้ อันชำรุดทรุดโทรมลงแล้วโดยมาก รวบรวมพระบรมธาตุทั้งปวง อันบรรจุอยู่ในเจดีย์สถานนั้นๆ แล้วแบ่งสรรปันใหม่เป็นส่วนละน้อยๆ นำไปบรรจุไว้ในพระสถูปเจดีย์ที่ทรงสร้างขึ้นใหม่ ณ ที่ต่างๆ เป็นจำนวนมากมายถึง ๘๔,๐๐๐ พระบรมธาตุของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า จึงได้แพร่หลายไปทั่วสกลชมพูทวีป ด้วยอานุภาพของพระเจ้าอโศกจุล-จักรพรรดิราชด้วยประการฉะนี้

ก็บรรดาพระสถูปเจดีย์ที่พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงสร้างขึ้นครั้งนั้น มีพระมหาสถูปองค์หนึ่งทรงสร้างขึ้น ณ เมืองตักศิลา อันเป็นเมืองที่รุ่งเรืองที่สุดในทางพระพุทธศาสนา เมืองหนึ่งในครั้งโบราณกาล ตั้งอยู่ในทิศพายัพแห่งชมพูทวีป พระมหาสถูปองค์นี้ชื่อว่า ธรรมราชิกะ เป็นเจดียสถานที่ ศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งในเมืองตักศิลานั้น

ครั้งพระพุทธศาสนากาลล่วงได้ประมาณ ๖๒๐ ปี มีพระมหากษัตริย์ทรงอานุภาพมากในชมพูทวีป

อีกพระองค์หนึ่งพระนามว่า **"กนิษกะ"** ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา มีพระราชประสงค์จะเป็นพุทธศาสนูปถัมภก จึงได้ทรงสร้างเจดียสถานต่างๆ เหมือนอย่างพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ทรงกระทำมา และในครั้งนั้นพระมหาสถูปธรรมราชิกะในเมืองตักศิลา ชำรุดทรุดโทรมลง พระเจ้ากนิษกะจึงได้ทรงปฏิสังขรณ์ซ่อมแซมและสร้างเสริมเพิ่มเติมขึ้นอีกหลายประการ อาทิขยายองค์พระมหาสถูปให้ใหญ่ออกไปและตกแต่งให้วิจิตรพิสดาร สร้างพระเจดีย์บริวารล้อมรอบพระเจดีย์องค์ใหญ่ขึ้นแต่การซ่อมแซมและสร้างเสริมดังกล่าวนี้ หาได้ทำคราวเดียวกันในรัชกาลของพระเจ้ากนิษกะนั้นไม่ คงได้ทำกันมาโดยลำดับหลายครั้งหลายหน ทั้งก่อนและหลังรัชกาลพระเจ้ากนิษกะ แต่ปรากฏว่า โบราณวัตถุที่ขุดค้นพบในบริเวณพระมหาสถูปนั้น มีพระพุทธรูปเงินตราและเครื่องดินเผา เป็นต้น เป็นของฝีมือช่างคันธารราษฎร์ ครั้งพระเจ้ากนิษกะเป็นส่วนมาก

ครั้นพระพุทธศาสนากาลล่วงได้ ๒๔๕๗ ปี นักปราชญ์ฝ่ายโบราณคดีของอังกฤษ ชื่อ เซอร์ ยอน มาแชล ได้ทำการขุดค้นบริเวณมหาสถูปธรรมราชิกะนี้ เมื่อเผยดินออกจนเห็นสัณฐานของพระสถูปธรรมราชิกะ ลึกลงไปในดินประมาณ ๔ ศอกคืบก็พบผอบหินกลมผอบหนึ่งสูงประมาณ ๓ นิ้ว ภายในผอบมีกล่องทองคำบรรจุอัฐิชิ้นเล็กๆ กับพระอังคารของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และมีเศษพลอยชนิดหนึ่งปนอยู่ วัตถุที่

ขุดค้นพบนี้ได้นำไปเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ณ ประเทศอินเดีย

ครั้นพุทธศักราช ๒๔๘๓ รัฐบาลไทยจัดส่งคณะทูตพิเศษ อันมีพลเรือตรีหลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น. เป็นหัวหน้า ไปเจริญสัมพันธไมตรียังประเทศต่างๆ ในเครือจักรภพอังกฤษ ภาคเอเชีย เมื่อคณะทูตพิเศษเดินทางถึงประเทศอินเดีย ได้ติดต่อขอพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จากรัฐบาลอินเดีย และรัฐบาลอินเดียพิจารณาเห็นว่าพระบรมธาตุที่ขุดค้นพบ ณ มหาสถูปธรรมราชิกะ และเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาตินั้น เป็นของควรที่จะให้แก่ประเทศไทย ด้วยประชาชนที่เลื่อมใสในพระพุทธ ศาสนามีอยู่ในนานาประเทศเป็นอันมาก แต่ประเทศเอกราชที่ยกย่องพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาทางราชการของบ้านเมือง และองค์พระมหากษัตริย์ผู้เป็นประมุขของประเทศ ทรงเลื่อมใสเป็นพุทธศาสนูปถัมภกก็เห็นมีอยู่แต่ประเทศไทยประเทศเดียวเท่านั้น

เพราะฉะนั้น รัฐบาลอินเดียจึงมอบพระบรมสารีริกธาตุดังกล่าวนั้นให้แก่คณะทูตพิเศษและได้ทำพิธีมอบ ณ พิพิธภัณฑสถานเมืองกัลกัตตา เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๘๓ เวลา ๑๗.๔๕ น. และคณะทูตพิเศษได้อัญเชิญพระบรมธาตุนี้โดยอากาศยาน ถึงพระนคร ณ วันที่ ๑๓ เดือนเดียวกัน และอัญเชิญไปประดิษฐาน ณ พระที่นั่งพุทไธสวรรย์ ในบริเวณพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รัฐบาลได้จัดให้มีมหกรรมสมโภช

มีกำหนด ๗ วัน ตั้งแต่วันที่ ๑๖ ตุลาคม เป็นต้นไป

ครั้นแล้ว รัฐบาลจึงดำริว่าพระบรมสารีริกธาตุที่อัญเชิญมาใหม่นี้ ได้มาในสมัยเมื่อประเทศไทยมีการปกครองตามระบอบรัฐธรรมนูญ อันนับว่าเป็นอุดมมงคล จึงสมควรจะเชิญไปประดิษฐานไว้ ณวัดพระศรีมหาธาตุ ซึ่งเป็นอารามที่ได้สถาปนาขึ้นเพื่อให้เป็นอนุสรณ์ถึงการปกครองตามระบอบใหม่นี้ จึงให้เชิญไปประดิษฐานไว้ ณ อารามนั้น พระบรมสารีริกธาตุ ณ มหาสถูปธรรมราชิกะ ในประเทศอินเดีย จึงได้มาสถิตประดิษฐาน ณ พระเจดีย์วัดพระศรีมหาธาตุ ด้วยประการฉะนี้

ประวัติ

ความเป็นมาของการเจริญพระพุทธมนต์

การเจริญพระพุทธมนต์มีจุดกำเนิดมาจากการศึกษาเล่าเรียนพระพุทธพจน์ เพื่อทรงจำและสืบต่อคำสั่งสอนของพระพุทธองค์โดยตรง โดยพระสงฆ์สาวกสมัยพุทธกาลได้นำพระสูตรต่างๆ มาสวดสาธยายในรูปแบบการบริกรรมภาวนาให้เกิดเป็นสมาธิ จึงเรียกว่า **"พระพุทธมนต์"**

เมื่อบริกรรมภาวนาพระพุทธพจน์จนจิตเป็นสมาธิ ย่อมเกิดพลานุภาพในด้านต่างๆ เช่น ทำให้เกิดสิ่งที่ดีงามขึ้นในชีวิต จิตใจไม่ดีก็จะดี ชีวิตไม่ดีก็จะดี สุขภาพไม่ดีก็จะดี หน้าที่การงานไม่ดีก็จะดี ครอบครัวไม่ดีก็จะดี ในขณะเดียวกันก็ต้านทานสิ่งที่ไม่ดีออกไปจากชีวิต

ต่อมาจึงมีผู้นิยมนำพระพุทธพจน์มาใช้เป็นพระพุทธมนต์ เพื่อต้านทานสิ่งไม่ดีทั้งหลาย พระพุทธมนต์จึงถูกเรียกว่า **"พระปริตร"** แปลว่า **เครื่องต้านทาน ป้องกัน รักษา**

ต่อมาภายหลัง พระพุทธมนต์ที่มีอานุภาพในการต้านทานคุ้มครอง ป้องกัน รักษา จึงถูกเรียกว่า **"พระปริตร"** ตามไปด้วย

การศึกษาเล่าเรียนพระพุทธพจน์ในครั้งพุทธกาลนั้น ใช้วิธีเรียนแบบบอกปากต่อปาก แล้วท่องจำสวดสาธยายต่อๆ กันมา เรียกว่า **"มุขปาฐะ"** วิธีเล่าเรียนพระพุทธพจน์ที่เรียกว่า มุขปาฐะ นี้ พระสาวกใช้มาตั้งแต่สมัยพระพุทธองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ โดยพระสงฆ์ในสมัยนั้นแบ่งหน้าที่กันท่องเป็นหมู่คณะตามความถนัด เช่น

- พระอุบาลีเถระทำหน้าที่ทรงจำพระวินัย ภิกษุผู้สนใจเกี่ยวกับพระวินัยก็เรียนพระวินัยจากพระอุบาลีเถระ
- พระอานนท์เถระทรงจำพระสูตร ภิกษุผู้สนใจเกี่ยวกับพระสูตรก็เรียนพระสูตรต่อจากพระอานนท์เถระ
- พระสารีบุตรเถระทรงจำพระอภิธรรม ภิกษุผู้สนใจเกี่ยวกับพระอภิธรรมก็เรียนพระอภิธรรมต่อจากพระสารีบุตรเถระ

แล้วก็ร่วมกันสวด สาธยายเป็นหมู่คณะๆ ตามโอกาส แม้ที่พักอาศัยก็จะอยู่รวมกันเป็นคณะ เพื่อสะดวกต่อการร่วมกันสวดสาธยายพระพุทธพจน์ที่ตนถนัด

การสืบต่อพระพุทธพจน์ด้วยวิธีท่องจำยังปรากฏว่า ครั้งหนึ่งพระเถระรูปหนึ่งชื่อว่าโสณกุฏิกัณณะเดินทางจากชนบทห่างไกลมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ทรงรับสั่งให้พระเถระพักอยู่ในพระคันธกุฎีเดียวกับพระองค์ พอตกดึกจึงให้ท่านสวดพระสูตรให้สดับ พระเถระสวดพระสูตรให้พระพุทธองค์ สดับถึง ๑๖ สูตรก็พอดีสว่าง และเมื่อพระพุทธองค์ประชวรก็ได้ให้พระมหาจุนทะสวดโพชฌงคสูตรให้สดับจนหายจากอาการประชวร

นอกจากนั้น ในพระวินัยปิฎกยังระบุว่า ในอาวาสที่มีพระภิกษุจำพรรษาอยู่มากรูป จะต้องให้มีพระภิกษุสวดพระปาติโมกข์ คือการสวดทบทวนศีล ๒๒๗ ข้อของพระสงฆ์ได้หนึ่งรูปเป็นอย่างน้อย หากไม่มีจะต้องขวนขวายส่งไปเรียนยังสำนักที่มีผู้สวดได้ หากไม่ทำเช่นนั้น ก็จะปรับอาบัติแก่เจ้าอาวาสเพราะโทษที่ไม่ใส่ใจจะให้มีผู้ทรงจำพระปาติโมกข์ แสดงให้เห็นว่าสมัยพุทธกาลนั้นได้มีการนำพระพุทธพจน์มาท่องบ่นสาธยายกันอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว

ลำดับพระเถระที่สืบต่อพระพุทธพจน์

ในสมันตปาสาทิกา คัมภีร์อรรถกถาอธิบายพระวินัยปิฎกได้แสดงลำดับพระเถระที่สืบต่อพระวินัยตั้งแต่พระอุบาลีเถระจนถึงสังคายนา ครั้งที่ ๓ สมัยพระเจ้าอโศกมหาราช มีลำดับพระเถระ ๕ ท่าน ดังนี้

- **พระอุบาลีเถระ** ทรงจำไว้เฉพาะพระพักตร์พระพุทธเจ้า
- **พระทาสกะ** ทรงจำต่อจากพระอุบาลีเถระ
- **พระโสณกะ** ทรงจำต่อจากพระทาสกะ
- **พระสิคควะ** ทรงจำต่อจากพระโสณกะ
- **พระโมคคัลลีบุตรติสสะ** ทรงจำต่อจากพระสิคควะ

นอกจากนั้น เมื่อพระพุทธองค์ยังทรงพระชนม์อยู่ พระสารีบุตรเถระได้มีการริเริ่มจัดหมวดหมู่พระพุทธพจน์ไว้เป็นแบบอย่างแล้ว เพื่อสะดวกแก่การทรงจำ จนเกิดพระสูตรๆ หนึ่งชื่อ **สังคีติสูตร** แปลว่า **พระสูตรว่าด้วยการสังคายนา** หรือ พระสูตรว่าด้วยการจัดระเบียบคำสอนนั่นเอง

ภายหลังพระพุทธองค์ปรินิพพานได้ ๓ เดือน ได้มีการจัดระเบียบแบบแผนการทรงจำคำสอนใหม่อย่างเป็นระบบ เรียกว่า การสังคายนา โดยพระอรหันต์ ๕๐๐ รูป มีพระมหากัสสปเถระเป็นประธาน และได้มีมติจะรักษาพระพุทธพจน์ที่จัดระเบียบไว้แล้วด้วยวิธีมุขปาฐะ หรือวิธีท่องจำ ภายหลังพระพุทธองค์ปรินิพพานประมาณ ๔๕๐ ปี จึงได้มีการบันทึกพระพุทธพจน์เป็นตัวหนังสือที่ลังกาทวีป สาเหตุมาจากบ้านเมืองมีความผันผวนอันเกิดจากภาวะสงครามจึงยากแก่การทรงจำพระพุทธพจน์

การสวดมนต์ และอานุภาพแห่งการสวดมนต์

พระพุทธพจน์นั้น ดำรงอยู่ในรูปคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ที่พระสงฆ์สาวกทรงจำไว้และสืบต่อมาเพื่อนำผู้ปฏิบัติออกจากทุกข์ แต่หากพระพุทธพจน์ถูกนำมาใช้สำหรับเป็นบทบริกรรมภาวนาหรือสวดสาธยายตามความเหมาะสมแก่โอกาส พระพุทธพจน์จึงถูกเรียกว่า **พระพุทธมนต์** เมื่อพระพุทธมนต์อาศัยจิตที่เป็นสมาธิเกิดอานุภาพ

ในการต้านทาน คุ้มครอง ป้องกัน รักษา พระพุทธมนต์ก็ถูกเรียกว่า พระปริตรตามอานุภาพแห่งการต้านทานไปด้วย ปัจจุบันจึงมีผู้นิยมเรียก พระปริตรแทนพระพุทธมนต์กันอย่างกว้างขวาง

การนำพระพุทธพจน์มาเจริญภาวนา ในรูปแบบการเจริญ พระพุทธมนต์ จนเกิดอานุภาพในการต้านทานนั้น มีมาแล้วตั้งแต่ ครั้งพุทธกาล เช่น พระพุทธองค์ทรงอนุญาตให้ภิกษุสวดขันธปริตร เพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย และทรงห้ามเรียนเดรัจฉานวิชา ซึ่งเป็นวิชาที่ขวางการบรรลุธรรม แต่เรียนพระพุทธมนต์เพื่อคุ้มครอง ป้องกันตนได้

บทสวดมนต์ที่มีพลานุภาพ ในการคุ้มครอง ป้องกัน รักษา

พระพุทธมนต์จะทรงพลานุภาพในการต้านทาน คุ้มครอง ป้องกัน รักษาได้ ต้องอาศัยจิตที่อ่อนโยนมีเมตตาเป็นสมาธิมั่นคง แน่วแน่เป็นหลักการที่สำคัญ พระพุทธพจน์ที่นำมาเป็นพระพุทธมนต์ นั้น บางสูตรพระพุทธองค์ทรงใช้สวดเอง บางสูตรทรงแนะนำให้พระสงฆ์ สาวกใช้บางสูตรเทวดาเป็นผู้นำมาแสดง

โพชฌงคสูตร เป็นพระสูตรที่พระพุทธองค์สวดให้พระมหา-กัสสปะ และมหาโมคคัลลานะฟังจนหายจากเป็นไข้ไม่สบาย และ เมื่อพระองค์ประชวรก็ได้ให้พระมหาจุนทะสวดโพชฌงคสูตรให้สดับ จนหายจากอาการประชวรเช่นกัน

กรณียเมตตสูตร เป็นพระสูตรที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำภิกษุให้แผ่เมตตาจิตไปในมวลสรรพสัตว์ ตลอดจนเทพเทวาภูติผีปีศาจทั้งหลาย ไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขต ไม่จำกัดว่าสัตว์นั้นหรือเขาผู้นั้นจะเกี่ยวข้อง กับเราหรือไม่ นอกจากเทวดาจะไม่แสดงสิ่งที่น่ากลัวหลอกหลอนแล้ว ยังมีใจอนุเคราะห์ภิกษุโดยไมตรีจิตด้วยความอ่อนโยนมีเมตตา

รัตนสูตร เป็นพระสูตรที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำให้พระอานนท์เถระน้อมระลึกถึงคุณของพระรัตนตรัย คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะและสังฆรัตนะแล้วทำสัจกิริยา คือ การตั้งสัจอธิษฐานตามความเป็นจริงเป็นหลักการที่สำคัญของการเจริญพระพุทธมนต์ที่จะทำให้เกิดอานุภาพให้เกิดเป็นอานุภาพขจัด ปัดเป่าภัยพิบัติที่เกิดแก่ชาวเมืองเวสาลีภายหลังได้กลายเป็นแบบอย่างในการทำน้ำพระพุทธมนต์สำหรับพระสงฆ์สาวกต่อมาจนถึงปัจจุบัน

นอกจากนั้น ยังปรากฏในประวัติ **พระองคุลิมาลเถระ** ว่าพระพุทธองค์ ทรงแนะนำให้พระองคุลิมาลเถระทำสัตยาธิฐานเพื่อให้หญิงคนหนึ่งคลอดบุตรง่าย เมื่อพระเถระกล่าวคาถาจบทารกก็คลอดโดยง่าย มีความปลอดภัยทั้งแม่และลูก อานุภาพนั้นได้คุ้มครองไปถึงผู้ที่ป่วยด้วยโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ด้วย

สำหรับ **อาฏานาฏิยสูตร** เป็นคาถาที่ท้าวจาตุมหาราชผูกขึ้นมาแสดงแก่พระพุทธองค์ เพื่อให้ภิกษุสวดป้องกันเหล่าอมนุษย์บางพวกที่ไม่หวังดีต่อพระสงฆ์สาวกที่ไปบำเพ็ญเพียรอยู่ตามป่าเขาลำเนาไพรเมื่อไม่มีอะไรป้องกัน เหล่าอมนุษย์ที่ไม่เลื่อมใสก็จะรบกวนเบียดเบียน

ให้ได้รับความลำบาก ท้าวมหาราชจึงได้แสดงเครื่องป้องกันรักษาชื่อ **อาฏานาฏิยรักษ์** นี้ไว้

พระพุทธมนต์ตามที่กล่าวมานั้น จะมีอานุภาพต้องอาศัยการสวดอย่างสม่ำเสมอจนจิตแน่วแน่มั่นคงเป็นสมาธิเป็นพื้นฐานที่สำคัญ

การเจริญสมาธิภาวนาไม่ว่าจะเป็นรูปแบบใด ย่อมมีพลานุภาพในการต้านทานสิ่งไม่ดีทั้งหลาย ในเบื้องต้นสามารถต้านทานกิเลสภายในตัวเองก่อน แล้วขยายอานุภาพออกไปสู่การต้านทานสิ่งไม่เป็นมงคลอันเกิดจากมนุษย์ และอมนุษย์ที่เป็นพาลสันดานหยาบทั้งหลาย ในขณะเดียวกันก็เป็นพลังแห่งการก่อเกิดสิ่งดีงาม คือความอ่อนโยนมีเมตตาเอื้ออาทรภายในตนเองก่อน แล้วขยายอานุภาพกว้างออกไปสู่การก่อเกิดสิ่งอันเป็นมงคลภายนอกทั้งหลาย ทำให้มีความเจริญรุ่งเรืองก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จในสิ่งปรารถนาทุกประการ

ในอรรถกถาคัมภีร์อธิบายพระไตรปิฎก ได้แสดงวิธีการเจริญพระพุทธมนต์ไว้ว่า

หากเรียนด้วยความตั้งใจจนเกิดความช่ำชองคล่องปาก ไม่ตกหล่นทั้งอรรถและพยัญชนะ มีจิตประกอบด้วยเมตตาหวังให้ผู้คนพ้นจากทุกข์ บริกรรมพระพุทธมนต์แผ่เมตตาไปไม่เห็นแก่ลาภ ย่อมจะบังเกิดเป็นอานุภาพคุ้มครองป้องกันเหล่าอมนุษย์และสรรพอันตรายทั้งหลาย

สำหรับผู้เจริญพระพุทธมนต์ และผู้ฟังการเจริญพระพุทธมนต์ หากกระทำด้วยจิตเลื่อมใส ไม่มีกิเลสมาครอบงำจิต ไม่มีกรรมหนักมาตัดรอน อีกทั้งยังไม่ถึงวาระสิ้นอายุขัย พระพุทธมนต์ย่อมจะ

มีอานุภาพ ในการบำบัดทุกข์โศกโรคภัย ความเจ็บป่วยไข้ และสรรพอันตรายทั้งหลายได้ สามารถดับความเร่าร้อนกระวนกระวายใจ ขจัดลางร้ายและฝันร้ายทั้งหลาย ปัดเป่าเสนียดจัญไร อุบัติเหตุ สิ่งอัปมงคลอันเกิดจากบาปเคราะห์ ฤกษ์หามยามร้ายและสิ่งที่ไม่พึงพอใจต่างๆ ป้องกันแม้โจรภัย อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย อสรพิษ สัตว์ร้าย อมนุษย์ ภูตผีปีศาจ ยักษ์ นาค คนธรรพ์ และเทวดาที่ไม่หวังดีทั้งหลาย คุ้มครองป้องกันรักษาให้ปราศจากทุกข์โศกโรคภัยนานาประการ แคล้วคลาด ปลอดภัย จากผู้จองเวรที่คอยจ้องผลาญ นอนหลับก็สบายไม่ฝันร้าย เป็นผู้มีอายุ วรรณะ สุขะ พละ และเจริญงอกงามในพระพุทธศาสนาตลอด กาลทุกเมื่อ

พระพุทธมนต์ที่สวดด้วยจิตเลื่อมใสเป็นสมาธิแน่วแน่ ย่อมแผ่อานุภาพคุ้มครองป้องกันตลอดทั้งหมู่ญาติ พวกพ้องและบริวารทั้งหลาย

เหตุที่ต้องสวดมนต์เป็นภาษาบาลี

การเจริญสมาธิภาวนา คือ การที่จิตผูกหรือเพ่งอยู่กับคำใดคำหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น พุทโธ พุทโธ, พองหนอ-ยุบหนอ, สัมมา-อะระหัง เป็นต้น ให้จิตเกาะเกี่ยวไหลไปตามกระแสของคำนั้นๆ เพื่อเป็นสื่อให้จิตเข้าถึงความสงบ มีค่าเท่ากับจิตผูกเพ่งอยู่กับการสวดมนต์ที่จิตเกาะเกี่ยวไปกับทุกอักระของบทสวดมนต์

จิตที่ไหลไปเป็นกระแสตามทุกอักขระเช่นนี้ ไม่เปิดโอกาสให้นิวรณ์ ๑ คือ สิ่งที่ขวางกั้นจิตไม่ให้ทำความดี เช่น ความรักโลภโกรธหลง กามราคะ อาฆาตพยาบาท หงุดหงิด ฟุ้งซ่าน รำคาญ เบื่อหน่ายแทรกเข้ามาครอบงำจิตได้ ทำให้จิตมีความผ่องใส เป็นจิตมีพลังในการต้านทานกิเลสที่จะเข้ามามีอำนาจเหนือสติปัญญา มีความฉับไวต่อการรับรู้อารมณ์ และคมต่อการแยกแยะความถูกผิด

การสวดมนต์ คือ การเจริญสมาธิภาวนา

การเจริญพระพุทธมนต์ เป็นรูปแบบของการเจริญสมาธิภาวนาอย่างหนึ่ง แต่แทนที่จะใช้วิธีนั่งบริกรรมให้จิตเกาะเกี่ยวอยู่กับคำใดคำหนึ่ง หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว เช่น พุทโธ พุทโธ เป็นต้น เพื่อเป็นสื่อให้เข้าถึงความสงบ ก็ใช้วิธีให้จิตเกาะเกี่ยวไปกับอักขระเป็นกระแสเช่นนี้ ไม่ปล่อยให้ความรักโลภโกรธหลง กามราคะ อาฆาตพยาบาทได้โอกาสแทรกเข้ามาครอบงำจิต ทำให้จิตมีความผ่องใส เป็นจิตมีพลังในการต้านทานกิเลสที่จะเข้ามามีอำนาจเหนือสติปัญญา

จิตเช่นนี้เป็นจิตสงบ คือสงบจากกาม ราคะ อาฆาตพยาบาท หงุดหงิดฟุ้งซ่าน รำคาญ เบื่อหน่ายจึงชื่อว่า **"จิตเป็นสมาธิ"**

การสวดมนต์ คือ การทรงจำพระพุทธพจน์

การสวดมนต์ คือ การท่องบ่นสาธยายพระพุทธพจน์ ซึ่งถูกบันทึกไว้เป็นภาษาบาลี เพื่อการทรงจำคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าให้ยืนยาวสืบต่อไป

การสวดมนต์ในอีกด้านหนึ่งก็คือการเจริญสมาธิภาวนาที่ได้นำเอาพระพุทธพจน์มาเป็นบทบริกรรมภาวนา ให้จิตเกาะเกี่ยวไปกับทุกขณะของอักขระที่กำลังสาธยาย ไม่ปล่อยให้นิวรณ์แทรกเข้ามาทำให้จิตเศร้าหมองได้นั่นเอง

พระสงฆ์สาวกสมัยพุทธกาล นอกจากจะมีหน้าที่ในการเจริญสมาธิภาวนาเพื่อนำตนออกจากทุกข์แล้ว ยังมีภาระหน้าที่ในการทรงจำพระพุทธพจน์ เพื่อสืบต่อคำสั่งสอนของพระพุทธองค์ควบคู่กันไปอีกด้วย พระสาวกสมัยพุทธกาลจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งที่จะต้องท่องบ่นสาธยายพระพุทธพจน์ เพื่อรักษาคำสอนของพระพุทธองค์เป็นหลัก ในขณะเดียวกันก็ต้องเร่งความเพียรเพื่อนำตนออกจากทุกข์ในสังสารวัฏ จึงหาวิธีที่จะทรงจำพระพุทธพจน์ให้เป็นกิจกรรมในการดำเนินชีวิตควบคู่ไปกับการ เจริญสมาธิภาวนา

การเจริญพระพุทธมนต์ที่ต้องสวดเป็นภาษาบาลีเพราะเป็นส่วนหนึ่งของการรักษาพระพุทธพจน์ ซึ่งกระทำควบคู่ไปกับการเจริญสมาธิภาวนา เป็นกิจวัตรในการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์สาวกในสมัยพุทธกาลที่ถ่ายทอดสืบต่อมาสู่พระสงฆ์สาวกในยุคปัจจุบัน

การสวดมนต์ช่วยให้เกิด
การจัดระบบความสมดุลทางกายและจิต

การสวดมนต์ช่วยปรับความสมดุลทางกายและทางจิต เป็นการสร้างความสงบเยือกให้กับจิต ทำให้ความเครียดที่มีอยู่สลายลงได้ แล้วความรู้สึกดีๆ ของจิตสำนึกก็จะเกิดขึ้นมาแทนที่

เมื่อจิตสงบนิ่ง เย็นสบาย ย่อมทำให้ร่างกายสบายขึ้นตามไปด้วย เพราะลมหายใจที่สูดเข้าไปในขณะเปล่งเสียงสวดมนต์ จะทำให้ปอดขยายในจังหวะที่พอเหมาะสม่ำเสมอ เพิ่มออกซิเจนในเลือด ทำให้เลือดไหลเวียนได้ดี ทำให้ผิดพรรณเปล่งใบหน้าเอิบอิ่มตามไปด้วย ในขณะเดียวกันก็ทำให้กล้ามเนื้อและเส้นเอ็นอวัยวะทุกสัดส่วนไม่เกรง เป็นการผ่อนคลายระบบประสาททุกสัดส่วนของร่างกาย ทำให้ลดความตึงเครียดลงได้

ผู้ที่สวดมนต์เป็นปกติจะลดอัตราการเสี่ยงต่อการเป็นเส้นเลือดในสมองแตก เพราะจิตที่สงบนิ่งราบเรียบจะจัดความสมดุลของเส้นเลือดในสมองให้เกิดความสมดุล เนื่องจากหัวใจไม่เต้นแรงผิดธรรมชาติ ทำให้การสูบฉีดเลือดในหัวเป็นปกติ แม้จะตกอยู่ในสภาวะหน้าสิ่วหน้าขวาน

อานิสงส์ของการสวดมนต์

จิตที่สงบราบเรียบละเอียดอ่อนจากการสวดมนต์ จะทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดที่เปี่ยมล้นด้วยพลังแห่งความดีงาม ย่อมส่งผลดีต่อร่างกายได้ จิตที่สงบสุขย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ปราศจากความอ่อนแอ ในขณะเดียวกันร่างกายที่มีโรคภัยไข้เจ็บย่อมจะทำให้จิตใจอ่อนแอตามไปด้วย

ผู้ที่สวดมนต์เป็นประจำ มักจะมีสุขภาพที่ดีภายใต้จิตใจที่เบิกบานแจ่มใส อยู่ในโลกได้อย่างมีความสุข การสวดมนต์เป็นประจำมีอานิสงส์ ดังนี้

- **ทำให้เป็นคนไม่เคร่งเครียด** หากความเคียดเกิดขึ้นก็จะคลายลงได้ จนกระทั่งความเครียดนั้นจางหายไปในที่สุด
- **ทำให้จิตใจสงบนิ่งเยือกเย็น** ผู้ที่มีจิตใจเร่าร้อนเป็นไฟอยู่เสมอ การสวดมนต์จะช่วยให้ความเร่าร้อนทางอารมณ์ที่โหมไปด้วยเพลิงโทสะ เพลิงโมหะ เพลิงอิจฉาริษยาลดลงได้ ทำให้เป็นสุภาพชนที่มีลักษณะสุขุมเยือกเย็น ภายใต้จิตใจที่อ่อนโยนงดงาม
- **ทำให้หลับสบายตื่นก็เป็นสุข** ผู้ที่นอนหลับยาก การสวดมนต์จะช่วยปรับความสมดุลทางจิตให้ก้าวลงสู่ความหลับอย่างสบายไม่กระสับกระส่าย เพราะจิตใจไม่แปรปรวน ตื่นขึ้นมาก็สดชื่นไม่ง่วงซึม

• **ทำให้อาการผิดปกติของระบบทางเดินอาหารหมดไป** ความเครียดทำให้เกิดระบบทางเดินอาหารผิดปกติ เพราะน้ำย่อยหรือน้ำดีจะหลั่งออกมาจากตับแล้วทำให้ระคายเคืองผนังกระเพราะอาหาร ผู้ที่มีเครียดมักจะปวดท้อง หรืออาเจียน

การสวดมนต์ช่วยให้ลดระดับการเกร่งของประสาททุกส่วนในร่างกาย จึงทำให้ความเคียดลดลง และทำให้อาการผิดปกติของระบบทางเดินอาหารหายไปด้วย เมื่อไม่มีความเครียดปัญหาเกี่ยวกับระบบทางเดินอาหารก็หมดไป เท่ากับว่าการสวดมนต์ช่วยปรับความสมดุลของระบบทางเดินอาหารในกระเพาะ

• **ทำให้ปฏิบัติหน้าที่การงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ** เนื่องจากร่างกายมีสุขภาพดี จิตใจก็ย่อมปลอดโปร่งมีความสุข จิตใจที่ปลอดโปร่งย่อมทำงานได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ

• **ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์** ผู้ที่มีจิตปลอดโปร่งเป็นสมาธิย่อมมีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ มากมาย

• **ครอบครัวมีความสุข มีอนาคต** เป็นทรัพยากรบุคคลของชาติที่มีค่ายิ่ง ประเทศชาติจะกว้าไปข้างหน้าด้วยดีทุกวิถีทางคนที่มีคุณงามความดีขนาดนี้แล้ว เรื่องที่ไม่ดีย่อมจะไม่มีให้เห็นได้เลย เพราะการสวดมนต์บำบัดนั้นมีผลดีมากมายและแปลกประหลาด

• **ผู้คนก็เมตตาเทวดาก็รัก** เป็นที่รักของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายจะอยู่ที่ไหน เทวดาก็ให้การคุ้มครองรักษา

บทนมัสการพระรัตนตรัย

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา, พุทธัง ภะคะวันตัง อะภิวาเทมิ ฯ

(กราบ ๑ หน)

สว๎ากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, ธัมมัง นะมัสสามิ ฯ

(กราบ ๑ หน)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สังฆัง นะมามิ ฯ

(กราบ ๑ หน)

คำแปล

พระผู้มีพระภาคเจ้า เป็นพระอรหันต์ ดับเพลิงกิเลสเพลิงทุกข์สิ้นเชิง
ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง
ข้าพเจ้าอภิวาทพระผู้มีพระภาคเจ้า ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม ฯ

(กราบ ๑ หน)

พระธรรม เป็นธรรมอันพระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว
ข้าพเจ้านมัสการพระธรรม ฯ

(กราบ ๑ หน)

พระสงฆ์สาวก ของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว
ข้าพเจ้านอบน้อมพระสงฆ์ ฯ

(กราบ ๑ หน)

(๑) บทนอบน้อมพระผู้มีพระภาคเจ้า

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ ฯ

คำแปล

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระองค์นั้น ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้ด้วยพระองค์เอง ฯ (ว่า ๓ จบ)

(๒) บทพระไตรสรณคมน์

พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ
ทุติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ทุติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ
ตะติยัมปิ พุทธัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ ธัมมัง สะระณัง คัจฉามิ
ตะติยัมปิ สังฆัง สะระณัง คัจฉามิ ฯ

คำแปล

ข้าพเจ้า ขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง
ข้าพเจ้า ขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง
ข้าพเจ้า ขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้า ขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้า ขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สอง ข้าพเจ้า ขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้า ขอถึงพระพุทธเจ้า ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้า ขอถึงพระธรรม ว่าเป็นที่พึ่ง
แม้ครั้งที่สาม ข้าพเจ้า ขอถึงพระสงฆ์ ว่าเป็นที่พึ่ง ฯ

(๓) บทนมการสิทธิคาถา

(สัมพุทเธ ฯ)

บทนมัสการพระพุทธเจ้าทั้งหลายในอดีต
เป็นบทนมัสการเก่าที่พระสงฆ์ใช้เจริญมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

สัมพุทเธ

สัมพุทเธ อัฏฐะวีสัญจะ ทะวาทะสัญจะ สะหัสสะเก
ปัญจะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันต์วา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

สัมพุทเธ ปัญจะปัญญาสัญจะ จะตุวีสะติสะหัสสะเก
ทะสะสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุภาเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

สัมพุทเธ นะวุตตะระสะเต อัฏฐะจัตตาฬีสะสะหัสสะเก
วีสะติสะตะสะหัสสานิ นะมามิ สิระสา อะหัง
เตสัง ธัมมัญจะ สังฆัญจะ อาทะเรนะ นะมามิหัง
นะมะการานุเวนะ หันตวา สัพเพ อุปัททะเว
อะเนกา อันตะรายาปิ วินัสสันตุ อะเสสะโต ฯ

คำแปล

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๕๑๒,๐๒๘ พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น ด้วยความเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคลทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลาย เป็นอเนก จงพินาศไปสิ้น

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๑,๐๒๔,๐๕๕ พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น ด้วยความเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคลทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลาย เป็นอเนกจงพินาศไปสิ้น

ข้าพเจ้า ขอนอบน้อมพระสัมพุทธเจ้า ๒,๐๔๘,๑๐๙ พระองค์ ด้วยเศียรเกล้า ขอนอบน้อมพระธรรมด้วย พระสงฆ์ด้วย ของพระสัมพุทธเจ้าเหล่านั้น ด้วยความเคารพ ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม จงขจัดเสียซึ่งสิ่งอันไม่เป็นมงคลทั้งปวง แม้อันตรายทั้งหลายเป็นอเนก จงพินาศไปสิ้น เทอญ ฯ

(๔) บทนโมการอัฏฐกคาถา

บทนอบน้อมพระรัตนตรัย เพื่อให้เกิดเดชานุภาพ
ในการเจริญพระพุทธมนต์

พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

นะโม อะระหะโต สัมมา สัมพุทธัสสะ มะเหสิโน
นะโม อุตตะมะธัมมัสสะ สว๎ากขาตัสเสวะ เตนิธะ
นะโม มะหาสังฆัสสาปิ วิสุทธะสีละทิฏฐิโน
นะโม โอมาตยารัทธัสสะ ระตะนัตตะยัสสะ สาธุกัง
นะโม โอมะกาตีตัสสะ ตัสสะ วัตถุตตะยัสสะปิ
นะโม การัปปะภาเวนะ วิคัจฉันตุ อุปัททะวา
นะโม การานุภาเวนะ สุวัตถิ โหตุ สัพพะทา
นะโม การัสสะ เตเชนะ วิธิมหิ โหมิ เตชะวา ฯ

คำแปล

ขอนอบน้อม แด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้แสวงหาประโยชน์อันยิ่งใหญ่

ขอนอบน้อม แด่พระธรรมอันสูงสุด ในพระศาสนานี้ ที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว

ขอนอบน้อม แด่พระสงฆ์หมู่ใหญ่ ผู้มีศีล และทิฏฐิ อันงดงาม

การนอบน้อม แด่พระรัตนตรัยที่ปรารภแล้วว่าโอม ขอจงสำเร็จประโยชน์

ขอนอบน้อม แม้วัตถุทั้งสาม อันล่วงพ้นโทษต่ำช้านั้น

ด้วยการประกาศการกระทำความนอบน้อม ขอสิ่งที่ไม่เป็นมงคลทั้งหลาย จงบำราศไป

ด้วยอานุภาพแห่งการกระทำความนอบน้อม ขอความสุขสวัสดีจงมีทุกเมื่อ ด้วยเดชแห่งการกระทำความนอบน้อม ขอข้าพเจ้าจงเป็นผู้มีเดชในการประกอบมงคลพิธี เถิด ฯ

(๕) บทมังคลสูตร

มังคลสูตร : พระสูตรว่าด้วยมงคลแห่งชีวิต

มงคลสูตร พระสุตตันตปิฎก ขุททกปาฐะ ขุททกนิกาย

มังคลสูตร เป็นพระสูตรว่าด้วยมงคลแห่งชีวิต การนำมังคลสูตรมาสวด ก็เพื่อจะทำให้มงคลต่างๆ ตามที่ปรากฏในพระสูตร เกิดขึ้นกับชีวิต นอกจากนั้น มังคลสูตร ยังมีอานุภาพในการป้องกันภัยอันตราย

อันจะเกิดจากความไม่เที่ยงธรรม ของเหล่าคนพาลสันดานหยาบทั้งหลาย ในงานทำบุญโดยทั่วไป พระสงฆ์นิยมสวดมังคลสูตร พร้อมกับเจ้าภาพจุดเทียนมังคล อันแสดงถึงความส่องสว่าง รุ่งเรืองแห่งมงคลในชีวิต การสวดมังคลสูตรก่อนสูตรอื่นทั้งหมด เป็นการแนะนำผู้ฟังว่า ผู้ที่ดำเนินชีวิตตามหลักมงคลทั้ง ๓๘ ประการ ตามที่พระพุทธองค์ทรงสั่งสอนนั้นเป็นชีวิตที่มีมงคล ชีวิตเช่นนี้ ไม่จำเป็นต้องไปแสวงหามงคลภายนอก จากที่ไหน เพราะเป็นชีวิตที่มีมงคลอยู่ในตัวแล้ว และหากทำได้ ก็จะปราศจากทุกข์ โศก โรค ภัย ในการดำเนินชีวิต และถึงความพ้นทุกข์ได้ในที่สุด

มังคลสูตร

อะเสวะนา จะ พาลานัง ปัณฑิตานัญจะ เสวะนา

ปูชา จะ ปูชะนียานัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

ปะฏิรูปะเทสะวาโส จะ ปุพเพ จะ กะตะปุญญะตา

อัตตะสัมมาปะณิธิ จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

พาหุสัจจัญจะ สิปปัญจะ วินะโย จะ สุสิกขิโต

สุภาสิตา จะ ยา วาจา เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

มาตาปิตุอุปัฏฐานัง ปุตตะทารัสสะ สังคะโห

อะนากุลา จะ กัมมันตา เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

ทานัญจะ ธัมมะจะริยา จะ ญาตะกานัญจะ สังคะโห

อะนะวัชชานิ กัมมานิ เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ

อาระตี วิระตี ปาปา มัชชะปานา จะ สัญญะโม
อัปปะมาโท จะ ธัมเมสุ เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
คาระโว จะ นิวาโต จะ สันตุฏฐี จะ กะตัญญุตา
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
ขันตี จะ โสวะจัสสะตา สะมะณานัญจะ ทัสสะนัง
กาเลนะ ธัมมะสากัจฉา เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
ตะโป จะ พรัห์มะจะริยัญจะ อะริยะสัจจานะ ทัสสะนัง
นิพพานะสัจฉิกิริยา จะ เอตัมมังคะละมุตตะมัง ฯ
ผุฏฐัสสะ โลกะธัมเมหิ จิตตัง ยัสสะ นะ กัมปะติ
อะโสกัง วิระชัง เขมัง เอตัมมังคะละมุตตะมัง
เอตาทิสานิ กัต๎วานะ สัพพัตถะมะปะราชิตา
สัพพัตถะ โสตถิง คัจฉันติ ตันเตสัง มังคะละมุตตะมันติ ฯ

คำแปล

เทวดา ได้กราบทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้า ด้วยคาถาว่า

เทวดาและมนุษย์เป็นอันมาก ต่างก็หวังความสวัสดี จึงได้พากันคิดเรื่องมงคล คือเหตุให้ถึงความเจริญทั้งหลาย ขอพระองค์โปรดตรัสมงคลอันสูงสุดเถิด ฯ

พระผู้มีพระภาคเจ้า ได้ตรัสสิ่งที่เป็นมงคลตอบ ว่า

การไม่คบคนพาลทั้งหลาย ๑ การคบบัณฑิตทั้งหลาย ๑

การบูชาผู้ที่ควรบูชา ๑ ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม ๑ ความมีบุญที่ได้ทำไว้ในกาลก่อน ๑ การวางตัวเหมาะสมชอบธรรม ๑ ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

ความเป็นผู้มีการศึกษาเล่าเรียนมามาก ๑ ความเป็นผู้มีศิลปวิทยา ๑ ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยที่ได้รับการอบรมมาดี ๑ การพูดจาปราศรัยดี ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การเลี้ยงดูบิดามารดา ๑ การสงเคราะห์บุตร ๑ การสงเคราะห์ภรรยา ๑ การทำงานไม่คั่งค้าง ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การให้ทาน ๑ การประพฤติตามหลักธรรม ๑ การสงเคราะห์ญาติทั้งหลาย ๑ การทำงานที่ปราศจากโทษ ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การงดเว้นจากความชั่ว ๑ การบังคับตนจากการดื่มน้ำเมา ๑ ความไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ๑ ทั้ง ๓ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การมีความเคารพ ๑ การมีความอ่อนน้อมถ่อมตน ๑ การมีความสันโดษ ๑ การมีความกตัญญู ๑ การฟังธรรมตามกาล ๑ ทั้ง ๕ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

ความอดทน ๑ ความเป็นผู้ว่านอนสอนง่าย ๑ การพบเห็นสมณะ ๑ การสนทนาธรรมตามกาล ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

การมีความเพียรเป็นเครื่องแผดเผากิเลส ๑ การประพฤติพรหมจรรย์ ๑ การเห็นอริยสัจทั้งหลาย ๑ การทำพระนิพพานให้แจ้ง ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

ผู้ที่มีจิตถูกโลกธรรมกระทบแล้วไม่หวั่นไหว ๑ จิตไม่มีความโศกเศร้า ๑ จิตหมดธุลีคือกิเลส ๑ จิตถึงความปลอดโปร่ง คือปลอดจากกิเลสทั้งปวง ๑ ทั้ง ๔ ประการนี้ เป็นมงคลสูงสุด ฯ

เทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย พากันปฏิบัติตามมงคลอันเป็นเหตุนำไปสู่ความเจริญนี้แล้ว จะเป็นผู้ไม่พ่ายแพ้ข้าศึกทุกหมู่เหล่า ย่อมถึงความสุขสวัสดีในที่ทุกสถาน นี้เป็นมงคลสูงสุดของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ฯ

(๖) บทรตนสูตร

รตนสูตร : พระสูตรว่าด้วยการน้อมระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ให้เกิดเป็นอานุภาพ ขจัดภัยพิบัติทั้งมวล

พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ

และปรมัตถโชติกา อรรถกถาขุททกนิกาย สุตตนิบาต จุลวรรค

รตนสูตร เป็นพระสูตรที่พระอานนทเถระ เรียนจากพระพุทธองค์โดยตรง เพื่อใช้สวดขจัดปัดเป่าภัยพิบัติ ที่เกิดกับชาวกรุงเวสาลี พระพุทธองค์ทรงแนะนำให้พระเถระ อ้างคุณของพระรัตนะ คือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ ทำสัจกิริยาให้เกิดเป็นอานุภาพ ขจัด ปัดเป่าภัยพิบัติทั้งหลาย เนื้อความรตนสูตร ท่อนแรก เริ่มต้นด้วยการแนะนำให้เหล่าภูตทั้งหลายได้อนุโมทนาบุญกุศลที่หมู่มนุษย์อุทิศให้ และเมื่ออนุโมทนาแล้ว ขอให้เกิดความเมตตา ทำการรักษามนุษย์ทั้งหลาย เนื้อความท่อนต่อมา เป็นการอ้างคุณพระรัตนตรัย

เป็นสัจวาจา ให้เกิดความสวัสดี ส่วนท่อนสุดท้ายเป็นคำกล่าวของท้าวสักกะที่ผูกขึ้นเป็นคาถาพรรณนาคุณพระรัตนตรัยเป็นสัจวาจาให้เกิดความสวัสดี ภายหลังได้กลายเป็นแบบอย่าง ในการทำน้ำพระพุทธมนต์ สำหรับพระสงฆ์สาวก ต่อมาจนถึงปัจจุบัน ทุกครั้งที่มีการทำน้ำพระพุทธมนต์ จะต้องสวดรตนสูตร

ด้วยอานุภาพแห่งรตนสูตรนี้ แม้กรุงเวสาลีจะเกิดภัยพิบัติอย่างร้ายแรง ผู้คนอดอยากล้มตาย เป็นจำนวนมาก ซากศพถูกทิ้งเกลื่อนนครภูตผีปีศาจทำอันตรายแก่หมู่มนุษย์ โรคระบาดเกิดขึ้นแพร่กระจายไปทั่วผู้คนล้มตายเหลือที่จะนับได้ เมื่อพระพุทธองค์ทรงรับสั่งให้พระอานนทเถระสวดรตนสูตร และประพรมน้ำพระพุทธมนต์ภัยพิบัติร้ายแรงเช่นนี้ ก็ยังระงับลงได้ อย่างฉับพลัน จุดประสงค์ของการสวดรตนสูตร ก็เพื่อเป็นการขจัดภัยทั้ง ๓ ประการ ตามที่ปรากฏในพระสูตร คือข้าวยากหมากแพง (ทุพภิกขะภัย) ๑ ภูตผีปีศาจทำอันตราย (อะมะนุสสะภัย) ๑ โรคภัยไข้เจ็บ (โรคะภัย) ๑ ให้อันตรธานไป

รตนสูตร

ยังกิญจิ วิตตัง อิธะ วา หุรัง วา
สัคเคสุ วา ยัง ระตะนัง ปะณีตัง
นะ โน สะมัง อัตถิ ตะถาคะเตนะ
อิทัมปิ พุทเธ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุฯ

ขะยัง วิราคัง อะมะตัง ปะณีตัง
ยะทัชฌะคา สักยะมุนี สะมาหิโต
นะ เตนะ ธัมเมนะ สะมัตถิ กิญจิ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ยัมพุทธะเสฏโฐ ปะริวัณณะยี สุจิง
สะมาธิมานันตะริกัญญะมาหุ
สะมาธินา เตนะ สะโม นะ วิชชะติ
อิทัมปิ ธัมเม ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย ปุคคะลา อัฏฐะ สะตัง ปะสัฏฐา
จัตตาริ เอตานิ ยุคานิ โหนติ
เต ทักขิเณยยา สุคะตัสสะ สาวะกา
เอเตสุ ทินนานิ มะหัปผะลานิ
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

เย สุปปะยุตตา มะนะสา ทัฬเหนะ
นิกกามิโน โคตะมะสาสะนัมหิ
เต ปัตติปัตตา อะมะตัง วิคัยหะ
ลัทธา มุธา นิพพุติง ภุญชะมานา
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

ขีณัง ปุราณัง นะวัง นัตถิ สัมภะวัง
วิรัตตะจิตตายะติเก ภะวัส์มิง
เต ขีณะพีชา อะวิรุฬ์หิฉันทา
นิพพันติ ธีรา ยะถายัมปะทีโป
อิทัมปิ สังเฆ ระตะนัง ปะณีตัง
เอเตนะ สัจเจนะ สุวัตถิ โหตุ ฯ

คำแปล

ทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งในโลกนี้ หรือโลกอื่น หรือรัตนะอันสูงค่าในสรวงสวรรค์ บรรดามี ทรัพย์หรือรัตนะนั้น ที่จะมีค่าเสมอด้วยพระตถาคตเจ้านั้น ไม่มีเลย ข้อนี้ เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระพุทธเจ้าประการหนึ่ง ด้วยคำสัตย์นี้ ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด

พระศากยมุนีเจ้า ทรงมีพระหฤทัยดำรงมั่น บรรลุธรรมอันเป็นที่สิ้นกิเลส สิ้นราคะ เป็นอมตะ ประณีตนั้นแล้ว สิ่งไรใดจะเสมอด้วยพระธรรมนั้น ไม่มี แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอย่างสูง ในพระธรรมประการหนึ่ง ด้วยคำสัตย์นี้ ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด

สมาธิอื่นใด จะเสมอด้วยสมาธิที่พระพุทธเจ้าผู้ประเสริฐทรงสรรเสริญไว้ว่า เป็นธรรมสะอาดหมดจด บัณฑิตทั้งหลายยอมรับว่า สามารถให้ผลต่อเนื่องได้โดยลำดับนั้น ไม่มี แม้ข้อนี้ก็เป็นรัตนคุณ อย่างสูงในพระธรรมประการหนึ่ง ด้วยคำสัตย์นี้ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด

พระสงฆ์สาวกของพระสุคตเจ้า ๘ ท่าน นับเป็นคู่ได้ ๔ คู่ ซึ่งสัตบุรุษทั้งหลาย สรรเสริญแล้ว บุคคลเหล่านั้น เป็นผู้ควรแก่ทักษิณาทาน ทานที่ถวายแก่ท่านเหล่านั้น ย่อมมีผลมาก แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอย่างสูงในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยคำสัตย์นี้ ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด

ในพระศาสนาของพระโคดมพุทธเจ้า ย่อมจะมีพระอริยบุคคล ผู้ตั้งใจทำความเพียรดี มีจิตมั่นคง หมดความใคร่ บรรลุอรหัตผล เข้าสู่พระนิพพาน อันเป็นอมตะ ปราศจากความเร่าร้อนทั้งปวง แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอย่างสูง ในพระสงฆ์ประการหนึ่ง ด้วยคำสัตย์นี้ ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด

พระอริยบุคคลผู้มีกรรมเก่าหมดสิ้นแล้ว กรรมอันเป็นเหตุให้เกิดในภพใหม่ ก็ไม่มี ท่านเหล่านั้น มีจิตเบื่อหน่ายในอันที่จะเกิดในภพต่อไป ขจัดพืชคือกิเลส ให้สิ้นไปแล้ว ปราศจากความพอใจในกาม อันจะทำให้เกิดอีก มีปัญญาแหลมคม ย่อมปรินิพพาน เหมือนประทีปดับไป เพราะสิ้นเชื้อเพลิง แม้ข้อนี้ ก็เป็นรัตนคุณอย่างสูง ในพระสงฆ์ประการหนึ่งด้วยคำสัตย์นี้ ขอจงเกิดความสุขสวัสดีเถิด ฯ

(๗) บทกรณียเมตตสูตร

กรณียเมตตสูตร : พระสูตรว่าด้วยอานุภาพแห่งเมตตาจิต

พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ

และ อารัทธวิปัสสกภิกขุ อรรถกถาขุททกนิกาย ธรรมบท

กรณียเมตตสูตร เป็นพระสูตรที่พระพุทธองค์ทรงแนะนำพระภิกษุให้แผ่เมตตาจิตไปในมวลสรรพสัตว์ ตลอดจนเทพเทวา ภูตผี ปีศาจทั้งหลาย ไม่มีประมาณ ไม่มีขอบเขต ไร้พรมแดนขีดขั้น ไม่ว่าสัตว์นั้น หรือเขาผู้นั้นจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนาอะไร จะเกี่ยวข้องกับเรา โดยความเป็นญาติ เป็นประเทศ เชื้อชาติ ศาสนาหรือไม่ก็ตาม ให้มีจิตกว้างขวางไร้ขอบเขตขีดขั้น ขอให้เขาได้มีความสุข หากทำได้เช่นนี้ นอกจากเทวดาจะไม่แสดงสิ่งที่น่ากลัวหลอกหลอนแล้ว ยังมีใจอนุเคราะห์พระภิกษุ โดยไมตรีจิตด้วยความอ่อนโยนมีเมตตา

เมื่อต้องเดินทางผ่านป่าเขาลำเนาไพร หรือไปอยู่ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคย ท่านให้สวดกรณียเมตตสูตร เพื่อเป็นเครื่องคุ้มครองป้องกันภยันตราย อันจะเกิดจากอมนุษย์ ภูตผี ปีศาจ ทั้งหลาย ให้เกิดเป็นความอ่อนโยน มีเมตตา

กรณียเมตตสูตร

เมตตัญจะ สัพพะโลกัสมิง มานะสัมภาวะเย อะปะริมาณัง
อุทธัง อะโธ จะ ติริยัญจะ อะสัมพาธัง อะเวรัง อะสะปัตตัง
ติฏฐัญจะรัง นิสินโน วา สะยาโน วา ยาวะตัสสะ วิคะตะมิทโธ
เอตัง สะติง อะธิฏเฐยยะ พ๎รัห๎มะเมตัง วิหารัง อิธะมาหุ
ทิฏฐิญจะ อะนุปะคัมมะ สีละวา ทัสสะเนนะ สัมปันโน
กาเมสุ วิเนยยะ เคธัง นะ หิ ชาตุ คัพภะเสยยัง ปุนะเรตีติ ฯ

คำแปล

ภิกษุผู้บำเพ็ญสมณธรรม พึงแผ่เมตตาจิตไป ไม่จำกัดประมาณ ไร้พรมแดน ไม่ผูกเวร ไม่ก่อศัตรู แผ่กว้างออกไปในสัตว์โลกทั้งสิ้น ทั้งในอรูปภูมิเบื้องบน รูปภูมิท่ามกลาง และกามาวจรเบื้องต่ำ

ผู้เจริญเมตตาจิตเช่นนี้นั้น ไม่ว่าจะอยู่ในอิริยาบถใด จะยืน เดิน นั่ง หรือนอนอยู่ก็ตาม จะเป็นผู้ปราศจากความท้อแท้ เหนื่อยหน่าย จะตั้งสติไว้ได้นาน ตราบเท่าที่ต้องการ พระพุทธเจ้าทั้งหลาย ตรัสการอยู่ด้วยเมตตา เช่นนี้ว่า เป็นความประพฤติที่ประเสริฐ ในพระศาสนานี้

บุคคลผู้แผ่เมตตาจิตนั้น ละความเห็นผิดเสียได้ เป็นผู้มีศีล มีความเห็นชอบ กำจัดความยินดีในกามทั้งหลายเสียได้ ย่อมไม่กลับมาสู่การเกิดในครรภ์อีกครั้ง แน่นอน ฯ

(๘) บทขันธปริตร

ขันธปริตร : คาถาแห่งการป้องกันอสรพิษและสัตว์ร้ายทั้งหลาย

พระวินัยปิฎก จุลวรรค ขุททกขันธกะ, อหิสูตร สุตตันตปิฎก
อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต, อรรถกถาขุททกนิกายชาดก ทุกกนิบาต

ขันธปริตร เป็นคาถาที่พระพุทธองค์ ทรงสอนให้พระภิกษุแผ่เมตตาไปในบรรดาตระกูลงูที่มีพิษดุร้ายทั้งหลาย เพื่อเป็นการคุ้มครอง ป้องกันตนเองจากสัตว์ร้าย ปรากฏทั้งในพระวินัยปิฎกและพระสุตตันตปิฎก นอกจากจะเป็นคาถาสำหรับป้องกันอสรพิษและสัตว์ร้ายทั้งหลายแล้ว ยังสามารถป้องกันอันตรายจากยาพิษทั้งหลายได้ด้วย

ขันธปริตร

อัปปะมาโณ พุทโธ อัปปะมาโณ ธัมโม อัปปะมาโณ สังโฆ ปะมาณะวันตานิ สิริงสะปานิ อะหิ วิจฉิกา สะตะปะที อุณณานาภี สะระพู มูสิกา กะตา เม รักขา กะตา เม ปะริตตา ปฏิกกะมันตุ ภูตานิ โสหัง นะโม ภะคะวะโต นะโม สัตตันนัง สัมมาสัมพุทธานัง ฯ

คำแปล

พระพุทธเจ้าทรงพระคุณสุดที่จะประมาณได้ พระธรรมมีพระคุณสุดที่จะประมาณได้ พระสงฆ์ก็มีพระคุณสุดที่จะประมาณได้

แต่สัตว์เลื้อยคลานทั้งหลาย เช่น งู แมงป่อง ตะขาบ แมงมุม ตุ๊กแก หนู ยังมีประมาณกำหนดได้

ข้าพเจ้าได้ทำการรักษาแล้ว ได้ทำการป้องกันแล้ว ขอสัตว์ทั้งหลายจงหลีกไปเสียเถิด ข้าพเจ้า กำลังทำความนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคเจ้า กำลังทำความนอบน้อมแด่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๗ พระองค์ ฯ

(๙) บทวัฏฏกปริตร

วัฏฏกปริตร : นกคุ่มทำปริตรป้องกันไฟป่า

พระสุตตันตปิฎก จริยาปิฎก, วัฏฏกชาดก อรรถกถาชาดก

วัฏฏกชาดก เป็นเรื่องราวในอดีตชาติของพระพุทธองค์เมื่อครั้งถือกำเนิดเป็นลูกนกคุ่ม แล้วทำปริตรป้องกันตนเองจากไฟป่า ปรากฏอยู่ในพระสุตตันตปิฎก จริยาปิฎก และวัฏฏกชาดก อรรถกถาชาดก

วัฏฏกปริตร เป็นพระปริตรที่กล่าวอ้างคุณ คือศีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ และสัจจะ ของพระพุทธเจ้าในอดีตทั้งหลาย แล้วน้อมเอาพระพุทธคุณดังกล่าว มาบังเกิด

เป็นอานุภาพ ปกป้องคุ้มครองอันตรายอันจะเกิดจากไฟทั้งหลาย ให้เกิดความสุขสวัสดีแก่ชีวิต การสวดคาถานี้ ก็เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายอันเกิดจากไฟ (ป้องกันอัคคีภัย) และเหตุเดือดร้อนวุ่นวายนานาประการ ให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข

วัฏฏกปริตร

อัตถิ โลเก สีละคุโณ สัจจัง โสเจยยะนุททะยา
เตนะ สัจเจนะ กาหามิ สัจจะกิริยะมะนุตตะรัง
อาวัชชิต๎วา ธัมมะพะลัง สะริต๎วา ปุพพะเก ชิเน
สัจจะพะละมะวัสสายะ สัจจะกิริยะมะกาสะหัง
สันติ ปักขา อะปัตตะนา สันติ ปาทา อะวัญจะนา
มาตา ปิตา จะ นิกขันตา ชาตะเวทะ ปะฏิกกะมะ
สะหะ สัจเจ กะเต มัยหัง มะหาปัชชะลิโต สิขี
วัชเชสิ โสฬะสะ กะรีสานิ อุทะกัง ปัต๎วา ยะถาสิขี
สัจเจนะ เม สะโม นัตถิ เอสา เม สัจจะปาระมีติ ฯ

คำแปล

คุณคือศีล สัจจะ ชีวิตที่สะอาด และความเอื้ออาทร มีอยู่ในโลกด้วยความสัตย์นั้น ข้าพเจ้า จักกระทำสัจกิริยาอย่างยอดเยี่ยม

ข้าพเจ้า ขอน้อมรำลึกถึงพลานุภาพแห่งพระสัทธรรม น้อมรำลึกถึงพระพุทธเจ้า ผู้ทรงพิชิตมารในอดีต ได้กระทำสัจกิริยา ยึดมั่นในกำลังแห่งสัจจะที่ข้าพเจ้ามีอยู่ จึงขอทำสัจกิริยา ว่า

ปีกทั้งสองข้างของข้าพเจ้า มีอยู่ แต่ก็ยังไม่แข็งแรง พอที่จะบินได้เท้าทั้งสองข้างของข้าพเจ้า มีอยู่ แต่ก็ยังไม่แข็งแรง พอที่จะเดินได้ พ่อแม่ก็พากันบินหนีไฟออกไปเสียแล้ว พระเพลิงเอ๋ย ขอท่านจงดับเสียเถิด

พร้อมกับเมื่อข้าพเจ้ากระทำสัจกิริยา เปลวเพลิงที่ลุกโชนรุ่งโรจน์ใหญ่หลวงนัก ก็กลับเว้นที่ไว้ ๑๖ กรีส เหมือนเปลวไฟตกถึงน้ำแล้วมอดดับ ฉะนั้น

ไม่มีผู้ใดเสมอด้วยสัจจะของข้าพเจ้า นี้คือสัจบารมีของข้าพเจ้า ฯ

(๑๐) บทอนุสสรณปาฐะ

บทอิติปิ โส เป็นคาถาว่าด้วยอานุภาพแห่งการน้อมระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย คือพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ ให้เกิดกำลังใจในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคนานาประการ โดยพระพุทธองค์ทรงนำเรื่องการทำสงครามระหว่างเทพกับอสูรมาเป็นข้อเปรียบเทียบ เพื่อเตือนให้พระภิกษุผู้ไปทำความเพียรอยู่ตามป่าเขาลำเนาไพรอันเงียบสงัด ห่างไกลจากผู้คนสัญจรไปมา การอยู่ท่ามกลางป่ากว้างดงลึก ของพระภิกษุผู้เป็นปุถุชนเช่นนั้นย่อมจะก่อให้เกิดความหวาดกลัวขนพองสยองเกล้า เมื่อเกิดความรู้สึกหวาดกลัว พระพุทธองค์ ทรงแนะนำให้พระภิกษุ ระลึกถึงธง คือพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ หรือพระสังฆคุณ ก็จะสามารถข่มใจระงับความหวาดกลัว บำเพ็ญเพียรต่อไปได้

อนุสสรณปาฐะ

อิติปิ โส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ, วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู, อะนุตตะโร ปุริสะทัมมะสาระถิ, สัตถา เทวะมะนุสสานัง, พุทโธ ภะคะวาติ ฯ

สว๎ากขาโต ภะคะวะตา ธัมโม, สันทิฏฐิโก อะกาลิโก, เอหิปัสสิโก, โอปะนะยิโก, ปัจจัตตัง เวทิตัพโพ วิญญูหีติ ฯ (อ่านว่า วิญญูฮีติ)

สุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อุชุปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ญายะปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, สามีจิปะฏิปันโน ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัฏฐะ ปุริสะปุคคะลา, เอสะ ภะคะวะโต สาวะกะสังโฆ, อาหุเนยโย, ปาหุเนยโย, ทักขิเณยโย, อัญชะลีกะระณีโย, อะนุตตะรัง ปุญญักเขตตัง โลกัสสาติ ฯ

คำแปล

เพราะเหตุอย่างนี้ๆ พระผู้มีพระภาคเจ้านั้น เป็นผู้ไกลจากกิเลส ตรัสรู้ชอบได้โดยพระองค์เอง ทรงถึงพร้อมด้วยวิชชา และจรณะ เสด็จไปดีแล้ว ทรงรู้โลกอย่างแจ่มแจ้ง สามารถฝึกบุรุษที่สมควรฝึกได้อย่างไม่มีใครยิ่งกว่า ทรงเป็นครูของเหล่าเทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย เป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบานด้วยธรรม ทรงมีความสามารถในการจำแนกธรรมสั่งสอนสัตว์ ฯ

พระธรรม เป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้า ตรัสไว้ดีแล้ว ผู้ศึกษา และปฏิบัติพึงเห็นได้ด้วยตนเอง เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ และให้ผลได้ไม่จำกัดกาล สามารถแนะนำผู้อื่นให้มาพิสูจน์ได้ว่า "ท่านจงมาดูเถิด" ควรน้อมนำเข้ามาไว้ในตัว ผู้รู้ก็รู้ได้เฉพาะตนฯ

พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ปฏิบัติดีแล้ว ปฏิบัติตรงแล้ว ปฏิบัติเพื่อรู้ธรรมเป็นเครื่องออกจากทุกข์ ปฏิบัติเหมาะสม ได้แก่ บุคคลเหล่านี้คือ คู่แห่งบุรุษ ๔ คู่ นับเรียงลำดับได้ ๘ ท่าน นั่นแหละ พระสงฆ์สาวกของพระผู้มีพระภาคเจ้า ซึ่งเป็นผู้ควรแก่สักการะที่เขาน้อมนำมาบูชา ควรแก่สักการะที่เขาเตรียมไว้ต้อนรับ ควรรับทักษิณาทานเป็นผู้ที่บุคคลทั่วไปควรให้ความเคารพ เป็นเนื้อนาบุญของโลก ไม่มีนาบุญอื่นยิ่งกว่า ฯ

(๑๑) บทอาฏานาฏิยปริตร

อาฏานาฏิยปริตร : ปริตรแห่งอาฏานาฏานคร

พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค

และสุมังคลวิลาสินี อรรถกถาทีฆนิกาย ปาฏิกวรรค

อาฏานาฏิยปริตร เป็นปริตรที่ท้าวจาตุมมหาราช ผูกขึ้นที่อาฏานาฏานคร อันเป็นหนึ่งในจำนวนเทพนคร ๑๑ แห่ง ที่ถูกนิรมิตขึ้นในอากาศ ของเหล่าเทวดาในสวรรค์ชั้นจาตุมมหาราชิกา พระปริตรนี้จึงถูกเรียกว่า อาฏานาฏิยปริตร ตามชื่อเทพนครที่ผูกขึ้นนั้น

อาฏานาฏิยปริตรนี้ เป็นคาถาที่ท้าวจาตุมมหาราช ผูกขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องป้องกันเหล่าอมนุษย์บางพวก ที่ไม่หวังดีต่อพระสงฆ์สาวกของพระพุทธองค์ ที่ไปบำเพ็ญสมณธรรมอยู่ตามป่าเขา ลำเนาไพร เมื่อไม่มีอะไรป้องกันเหล่าอมนุษย์ที่ไม่เลื่อมใส ก็จะรบกวน เบียดเบียน ทำให้เกิดความลำบาก ท้าวมหาราชจึงได้แสดงเครื่องป้องกันรักษา ชื่อ อาฏานาฏิยรักข์ นี้ไว้

อาฏานาฏิยรักข์นี้ มีอานุภาพ ๒ ประการ คือ (๑) มีอานุภาพในการทำให้อมนุษย์ที่ไม่เลื่อมใส ให้เกิดความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา (๒) มีอานุภาพในการคุ้มครองป้องกันไม่ให้อมนุษย์ที่ไม่เลื่อมใส จับต้องสิงสู่ เบียดเบียน ประทุษร้าย ทำให้ได้รับความลำบาก เดือดร้อน

สำหรับอาฏานาฏิยปริตร ที่พระสงฆ์ใช้สวดในปัจจุบันเป็นบทย่อ ที่บูรพาจารย์ได้นำเอาคาถานมัสการพระพุทธเจ้าในอดีตที่ท้าวเวสสุวัณแสดงไว้เฉพาะพระพักตร์พระพุทธองค์ มาอ้างเป็นสัจกิริยา ให้เกิดเป็นอานุภาพในการคุ้มครอง ป้องกัน รักษา ตามคำของท้าวจตุโลกบาล ถ้าอมนุษย์ตนใด เบียดเบียนผู้ที่เจริญอาฏานาฏิยปริตร ให้ได้รับความลำบาก อมนุษย์ตนนั้น ก็จะได้รับการลงโทษ จากเหล่าเทพทั้งหลาย

อาฏานาฏิยปริตร

วิปัสสิสสะ นะมัตถุ	จักขุมันตัสสะ สิรีมะโต
สิขิสสะปิ นะมัตถุ	สัพพะภูตานุกัมปิโน
เวสสะภุสสะ นะมัตถุ	นะหาตะกัสสะ ตะปัสสิโน
นะมัตถุ กะกุสันธัสสะ	มาระเสนัปปะมัททิโน
โกนาคะมะนัสสะ นะมัตถุ	พ๎ราห๎มะณัสสะ วุสีมะโต
กัสสะปัสสะ นะมัตถุ	วิปปะมุตตัสสะ สัพพะธิ
อังคีระสัสสะ นะมัตถุ	สักยะปุตตัสสะ สิรีมะโต
โย อิมัง ธัมมะมะเทเสสิ	สัพพะทุกขาปะนูทะนัง
เย จาปิ นิพพุตา โลเก	ยะถาภูตัง วิปัสสิสุง
เต ชะนา อะปิสุณา	มะหันตา วีตะสาระทา
หิตัง เทวะมะนุสสานัง	ยัง นะมัสสันติ โคตะมัง
วิชชาจะระณะสัมปันนัง	มะหันตัง วีตะสาระทัง
วิชชาจะระณะสัมปันนัง	พุทธัง วันทามะ โคตะมันติ ฯ

คำแปล

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **วิปัสสี** ผู้มีพระปัญญาจักษุ ผู้ทรงพระสิริ

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **สิขี** ผู้ทรงอนุเคราะห์แก่สัตว์ทั้งปวง

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **เวสสภู** ผู้ทรงชำระล้างกิเลสแล้ว ทรงมีความเพียรเป็นเครื่องแผดเผากิเลส

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **กกุสันธะ** ผู้ทรงย่ำยีพญามาร และเหล่าเสนามารได้แล้ว

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **โกนาคมนะ** ผู้ทรงละบาปได้แล้ว ทรงสิ้นสุดการประพฤติพรหมจรรย์แล้ว

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **กัสสปะ** ผู้ทรงพ้นจากกิเลสทั้งปวง

ขอนอบน้อม แด่พระพุทธเจ้าพระนามว่า **อังคีรส** โอรสแห่งสากยราช ผู้ทรงพระสิริ ทรงแสดงธรรม เพื่อบรรเทาทุกข์ทั้งปวงนี้

อนึ่ง พระขีณาสพทั้งหลายในโลก ผู้เห็นแจ้งธรรม ตามความเป็นจริง ดับกิเลสได้แล้ว ท่านเหล่านั้น หามีวาจาส่อเสียดไม่ เป็นผู้มีคุณอันยิ่งใหญ่ ปราศจากความครั่นคร้าม

ขอนอบน้อม แด่พระขีณาสพทั้งหลาย เหล่านั้น ผู้ต่างก็ถวายความนอบน้อม แด่พระโคตมะพุทธเจ้า ผู้ทรงเกื้อกูลแก่เทวดา และมนุษย์ทั้งหลาย ทรงถึงพร้อมด้วยวิชชา และจรณะ ผู้ทรงคุณอันยิ่งใหญ่ ทรงปราศจากความครั่นคร้าม ฯ

(๑๒) บทโพชฌังคปริตร

โพชฌังคปริตร : ปริตรแห่งองค์คุณเพื่อการตรัสรู้

พระสุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย มหาวรรค

โพชฌังคปริตร เป็นปริตรที่โบราณาจารย์ นำเอาโพชฌังคสูตร ทั้ง ๓ สูตร คือ **๑. มหากัสสปโพชฌังคสูตร ๒. มหาโมคคัลลานโพชฌังคสูตร ๓. มหาจุนทโพชฌังคสูตร** มาประพันธ์เป็นคาถา เรียกว่า **โพชฌังคปริตร** โดยน้อมเป็นสัจกิริยา เพื่อให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บเกิดเป็นความสุขสวัสดี

เนื้อหาโพชฌังคสูตรทั้ง ๓ นั้น กล่าวถึงหลักธรรมที่ทำให้พระพุทธองค์ตรัสรู้ ๗ ประการ คือ ๑. สติ ความระลึกได้ ๒. ธัมมวิจยะ การเลือกเฟ้นธรรม ๓. วิริยะ ความเพียร ๔. ปีติ ความอิ่มใจ ๕. ปัสสัทธิ ความสงบ ๖. สมาธิ ความตั้งใจมั่น ๗. อุเบกขา ความวางเฉย

โบราณาจารย์ ได้นำเอาโพชฌังคสูตรทั้ง ๓ นี้ มาประพันธ์เป็นคาถาสำหรับเจริญภาวนา โดยอ้างเป็นสัจกิริยา เพื่อให้พระปริตรเป็นธรรมโอสถ บังเกิดพุทธานุภาพ ขจัดโรคภัยไข้เจ็บให้อันตรธานหายไป เกิดเป็นความสุข สวัสดี ภายหลังได้เกิดความนิยมว่า เมื่อเจ็บป่วย ไม่สบาย ก็จะสวดโพชฌังคปริตร ซึ่งเป็นทั้งโอสถ เป็นทั้งมนต์ เมื่อมีผู้หลักผู้ใหญ่ในบ้าน เจ็บป่วย เป็นไข้หนัก ก็จะนิมนต์พระสงฆ์มาสวดโพชฌังคปริตรให้ฟัง หรือไม่ลูกหลานก็จะสวดโพชฌังคปริตรให้ฟัง แม้ในงานทำบุญอายุ พระสงฆ์ก็จะสวด

พระปริตรบทนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครอง ป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บ และให้มีอายุยืน ผู้ไม่ต้องการเจ็บป่วย และปรารถนา ความเป็นผู้มีอายุยืน โดยปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ จึงควรเจริญโพชฌังคปริตร ตามแบบอย่างพุทธสาวก

โพชฌังคปริตร

โพชฌังโค สะติสังขาโต ธัมมานัง วิจะโย ตะถา
วิริยัมปีติปัสสัทธิ โพชฌังคา จะ ตะถาปะเร
สะมาธุเปกขะโพชฌังคา สัตเต เต สัพพะทัสสินา
มุนินา สัมมะทักขาตา ภาวิตา พะหุลีกะตา
สังวัตตันติ อะภิญญายะ นิพพานายะ จะ โพธิยา
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ
เอกัสมิง สะมะเย นาโถ โมคคัลลานัญจะ กัสสะปัง
คิลาเน ทุกขิเต ทิสวา โพชฌังเค สัตตะ เทสะยิ
เต จะ ตัง อะภินันทิตวา โรคา มุจจิงสุ ตังขะเณ
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ
เอกะทา ธัมมะราชาปิ เคลัญเญนาภิปีฬิโต
จุนทัตเถเรนะ ตัญเญวะ ภะณาเปต๎วานะ สาทะรัง
สัมโมทิต๎วา จะ อาพาธา ตัมหา วุฏฐาสิ ฐานะโส
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

ปะหีนา เต จะ อาพาธา ติณณันนัมปิ มะเหสินัง
มัคคาหะตะกิเลสาวะ ปัตตานุปปัตติธัมมะตัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โสตถิ เต โหตุ สัพพะทา ฯ

คำแปล

โพชฌงค์ ๗ ประการ คือ ๑. สติ ความระลึกได้ ๒. ธัมมวิจยะ การเลือกเฟ้นพิจารณาธรรม ๓. วิริยะ ความเพียร ๔. ปีติ ความอิ่มใจ ๕. ปัสสัทธิ ความสงบ ๖. สมาธิ ความตั้งใจมั่น ๗. อุเบกขา ความวางเฉยเหล่านี้ เป็นธรรมที่พระมุนีเจ้า ผู้ทรงเห็นธรรม ทั้งปวง ตรัสไว้ชอบแล้ว บุคคล อบรมฝึกฝนให้มากแล้ว ย่อมเป็นไปเพื่อความรู้ยิ่ง เพื่อตรัสรู้ และเพื่อพระนิพพาน ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ

สมัยหนึ่ง พระโลกนาถเจ้าทอดพระเนตรเห็นพระโมคคัลลานะ และพระกัสสปะ อาพาธ ได้ความลำบาก จึงทรงแสดงโพชฌงค์ ๗ ประการ ให้ท่านทั้งสองฟัง ท่านทั้งสองต่างชื่นชม ยินดีพระธรรมเทศนานั้น แล้วกลับหายจากโรคทันที ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ

ครั้งหนึ่ง องค์พระธรรมราชาเอง ทรงพระประชวร รับสั่งให้พระจุนทะเถระ กล่าวโพชฌงค์ ๗ ประการนั้น ถวายโดยเคารพ ทรงบันเทิงพระฤทัย หายจากพระประชวรนั้น แท้จริง ด้วยคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ

แท้จริงแล้ว อาพาธเหล่านั้น ของท่านผู้ทรงคุณอันยิ่งใหญ่ทั้ง ๓ อันตรธานไป ไม่กลับเป็นอีก เหมือนอริยมรรค กำจัดกิเลสลงราบแล้วไม่เกิดอีกเป็นธรรมดา ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอความสวัสดี จงมีแก่ท่าน ทุกเมื่อ ฯ

(๑๓) บทอภยปริตร

อภยปริตร : ปริตรแห่งการให้อภัยและอโหสิกรรม

อภยปริตร เป็นคาถาแห่งการให้อภัยและอโหสิกรรม ในเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งในชีวิตและสังคม เนื้อหาของบทอภยปริตรกล่าวถึงการตั้งจิตน้อมเอาอานุภาพแห่งคุณพระรัตนตรัยช่วยบำบัดปัดเป่าลางร้าย อันเกิดจากสิ่งที่ทำให้ไม่สบายใจ บาปเคราะห์ฝันร้ายและสิ่งอันเป็นอัปมงคลทั้งหลาย ทั้งปวง ให้พินาศไป

อภยปริตร

ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
พุทธานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ

โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
ธัมมานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ
ยันทุนนิมิตตัง อะวะมังคะลัญจะ
โย จามะนาโป สะกุณัสสะ สัทโท
ปาปัคคะโห ทุสสุปินัง อะกันตัง
สังฆานุภาเวนะ วินาสะเมนตุ ฯ

คำแปล

ลางร้ายใด อัปมงคลใด เสียงนกที่น่าสะพรึงกลัวใด เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด ด้วยพุทธานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้น จงพินาศไปสิ้น

ลางร้ายใด อัปมงคลใด เสียงนกที่น่าสะพรึงกลัวใด เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด ด้วยธรรมานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้น จงพินาศไปสิ้น

ลางร้ายใด อัปมงคลใด เสียงนกที่น่าสะพรึงกลัวใด เคราะห์ร้ายและฝันร้าย ที่ไม่น่าปรารถนาใด ด้วยสังฆานุภาพ ขอความเลวร้ายทั้งปวงนั้น จงพินาศไปสิ้น ฯ

(๑๔) บทสักกัตวา

บทที่น้อมเอาคุณพระรัตนตรัยเพื่อให้เกิดเป็นธรรมโอสถขจัดทุกข์โศกโรคภัย

สักกัตวา พุทธะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
หิตัง เทวะมะนุสสานัง พุทธะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ทุกขา วูปะสะเมนตุ เต
สักกัต์วา ธัมมะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
ปะริฬาหูปะสะมะนัง ธัมมะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ ภะยา วูปะสะเมนตุ เต
สักกัต์วา สังฆะระตะนัง โอสะถัง อุตตะมัง วะรัง
อาหุเนยยัง ปาหุเนยยัง สังฆะเตเชนะ โสตถินา
นัสสันตุปัททะวา สัพเพ โรคา วูปะสะเมนตุ เต ฯ

คำแปล

เพราะทำความเคารพพระพุทธรัตนะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยมยอด เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระพุทธเจ้า ขอให้อันตรายทั้งหลาย ทั้งปวง จงพินาศไปสิ้น ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี

เพราะทำความเคารพพระธรรมรัตนะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยมยอด เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระธรรม ขอให้อันตรายทั้งหลาย ทั้งปวง จงพินาศไปสิ้น ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี

เพราะทำความเคารพพระสังฆรัตนะ ซึ่งเป็นประหนึ่งโอสถอันประเสริฐเยี่ยมยอด เกื้อกูลแก่เทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย ด้วยเดชแห่งพระสงฆ์ ขอให้อันตรายทั้งหลาย ทั้งปวง จงพินาศไปสิ้น ขอให้ทุกข์ทั้งหลายของท่าน จงสงบไปโดยดี ฯ

(๑๕) บทนัตถิ เม ฯ

บทที่น้อมระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย อ้างเป็นสัจวาจา เพื่อให้เกิดชัยมงคล

นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง พุทโธ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง ธัมโม เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง
นัตถิ เม สะระณัง อัญญัง สังโฆ เม สะระณัง วะรัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง ฯ

คำแปล

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเจ้าทรงเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระธรรมเป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

ที่พึ่งอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระสงฆ์เป็นที่พึ่งอันประเสริฐของข้าพเจ้า ด้วยคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน ฯ

(๑๖) บทยังกิญจิ

บทที่น้อมระลึกถึงคุณพระรัตนตรัย ซึ่งเป็นรัตนะที่มีพลานุภาพสูงสุดกว่ารัตนะทั้งมวลในโลก เพื่อให้เกิดความสวัสดีมงคล

ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง พุทธะสะมัง นัตถิ ตัสมา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง ธัมมะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต
ยังกิญจิ ระตะนัง โลเก วิชชะติ วิวิธัง ปุถุ
ระตะนัง สังฆะสะมัง นัตถิ ตัส์มา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

คำแปล

รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งมากมาย บรรดามีในโลก รัตนะนั้นเสมอด้วยพระพุทธเจ้าหามีไม่ เพราะเหตุนั้น ขอท่านจงประสบแต่ความสุขสวัสดี

รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งมากมาย บรรดามีในโลก รัตนะนั้นเสมอด้วยพระธรรมเจ้าหามีไม่ เพราะเหตุนั้น ขอท่านจงประสบแต่ความสุขสวัสดี

รัตนะอย่างใดอย่างหนึ่งมากมาย บรรดามีในโลก รัตนะนั้นเสมอด้วยพระสงฆเจ้าหามีไม่ เพราะเหตุนั้น ขอท่านมีแต่ความสุขสวัสดี ฯ

(๑๗) บทเทวตาอุยโยชนคาถา

เทวตาอุยโยชนคาถา เป็นคาถาส่งเทวดา ใช้อัญเชิญเทวดากลับวิมาน เมื่อแรกที่จะเจริญพระปริตร ได้มีการชุมนุมเทวดา หรืออัญเชิญเทวดามา เพื่อฟังการเจริญพระปริตร ซึ่งถือว่าเป็นการแบ่งส่วนบุญไปให้สรรพสัตว์ทุกจำพวก ทุกหมู่เหล่า แม้กระทั่งเทวดาซึ่งมองไม่เห็นตัว ก็แผ่เมตตาจิตไปถึง เนื้อความในท่อนแรกของคาถานี้เริ่มต้นด้วยการแผ่เมตตาจิตไปในหมู่สัตว์ทั้งหลาย ให้พ้นจากทุกข์โศกโรคภัย จากนั้นได้กล่าวเชิญเทวดาให้อนุโมทนา บุญกุศลที่บำเพ็ญมาซึ่งก็รวมถึงบุญอันเกิดจากการเจริญพระปริตร เพื่อเทวดาจะได้อานิสงส์แห่งบุญนั้นด้วย ต่อจากนั้นก็เป็นการแนะนำเทวดาให้เกิดศรัทธาในการให้ทาน รักษาศีลบำเพ็ญภาวนา แล้วเชิญให้เทวดากลับต่อจากนั้น ก็ขออานุภาพแห่งพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ทั้งหลาย ให้คุ้มครองรักษา

เทวตาอุยโยชนคาถา

ทุกขัปปัตตา จะ นิททุกขา ภะยัปปัตตา จะ นิพภะยา
โสกัปปัตตา จะ นิสโสกา โหนตุ สัพเพปิ ปาณิโน
เอตตาวะตา จะ อัมเหหิ สัมภะตัง ปุญญะสัมปะทัง
สัพเพ เทวานุโมทันตุ สัพพะสัมปัตติสิทธิยา
ทานัง ทะทันตุ สัทธายะ สีลัง รักขันตุ สัพพะทา
ภาวะนาภิระตา โหนตุ คัจฉันตุ เทวะตาคะตา ฯ
สัพเพ พุทธา พะลัปปัตตา ปัจเจกานัญจะ ยัง พะลัง
อะระหันตานัญจะ เตเชนะ รักขัง พันธามิ สัพพะโส ฯ

คำแปล

ขอสัตว์ทั้งหลายที่ประสบทุกข์ จงเป็นผู้ปราศจากทุกข์ ที่ประสบภัย จงปราศจากภัย ที่ประสบความเศร้าโศก จงสร่างโศก

ขอเหล่าเทวดาทั้งปวง จงอนุโมทนาบุญสมบัติ ที่ข้าพเจ้าทั้งหลายสร้างสมมาแล้วนี้ เพื่อความสำเร็จแห่งสมบัติทั้งปวง

ขอเทวดาทั้งหลาย จงให้ทาน รักษาศีล บำเพ็ญภาวนาด้วยศรัทธาทุกเมื่อ ขอเชิญเทวดาที่มาชุมนุมกลับไปเถิด พระพุทธเจ้าทั้งปวงล้วนทรงพละกำลัง ด้วยเดชแห่งกำลังของพระปัจเจกพุทธเจ้าทั้งหลาย และด้วยเดชแห่งกำลังของพระอรหันต์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอน้อมนำเดชทั้งปวงนั้น มาเป็นเครื่องคุ้มครองรักษา ฯ

บทพุทธชัยมงคลคาถา

(ชัยปริตร)

มะหาการุณิโก นาโถ หิตายะ สัพพะปาณินัง
ปูเรตวา ปารมี สัพพา ปัตโต สัมโพธิมุตตะมัง
เอเตนะ สัจจะวัชเชนะ โหตุ เต ชะยะมังคะลัง

ชะยันโต โพธิยา มูเล สักยานัง นันทิวัฑฒะโน
เอวัง ตวัง วิชะโย โหหิ ชะยัสสุ ชะยะมังคะเล
อะปะราชิตะปัลลังเก สีเส ปะฐะวิโปกขะเร
อะภิเสเก สัพพะพุทธานัง อัคคัปปัตโต ปะโมทะติ.

สุนักขัตตัง สุมังคะลัง สุปะภาตัง สุหุฏฐิตัง
สุขะโณ สุมุหุตโต จะ สุยิฏฐัง พรัหมะจารีสุ
ปะทักขิณัง กายะกัมมัง วาจากัมมัง ปะทักขิณัง
ปะทักขิณัง มะโนกัมมัง ปะณิธี เต ปะทักขิณา
ปะทักขิณานิ กัตะวานะ ละภันตัตเถ ปะทักขิเณ.

คำแปล

พระผู้มีพระภาค ผู้เป็นที่พึ่งของสัตว์ ประกอบแล้วด้วยพระมหากรุณา ยังบารมีทั้งหลายทั้งปวงให้เต็ม เพื่อประโยชน์แก่สรรพสัตว์ทั้งหลาย ถึงแล้วซึ่งความตรัสรู้อันอุดม ด้วยการกล่าวคำสัตย์นี้ ขอชัยมงคลจงมีแก่ท่าน

ขอท่านจงมีชัยชนะในมงคลพิธี เหมือนพระจอมมุนีทรงชนะมารที่โคนโพธิพฤกษ์ ถึงความเป็นผู้เลิศในสรรพพุทธาภิเษก ทรงปราโมทย์อยู่บนอปราชิตบัลลังก์อันสูง เป็นจอมมหาปฐพี ทรงเพิ่มพูนความยินดีแก่เหล่าประยูรญาติศากยวงศ์ ฉะนั้น

เวลาที่สัตว์ประพฤติชอบ ชื่อว่าฤกษ์ดี มงคลดี สว่างดี รุ่งดี และชนะดี ครู่ดี บูชาดีแล้ว ในพรหมจารีบุคคลทั้งหลาย กายกรรมเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา วจีกรรมเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา มโนกรรมเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา ความปรารถนาของท่านเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา สัตว์ทั้งหลายทำกรรมอันเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวาแล้ว ย่อมได้ประโยชน์ทั้งหลาย อันเป็นประทักษิณส่วนเบื้องขวา ฯ

ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะพุทธานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะธัมมานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ
ภะวะตุ สัพพะมังคะลัง รักขันตุ สัพพะเทวะตา
สัพพะสังฆานุภาเวนะ สะทา โสตถี ภะวันตุ เต ฯ

คำแปล

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระพุทธเจ้าทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ ฯ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระธรรมทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ ฯ

ขอสรรพมงคลจงมีแก่ท่าน ขอเหล่าเทวดาทั้งปวงจงรักษาท่าน ด้วยอานุภาพแห่งพระสงฆ์ทั้งปวง ขอความสวัสดีทั้งหลายจงมีแก่ท่านทุกเมื่อ ฯ

หนังสืออ้างอิง

คู่มือประกอบพิธีเจริญพระพุทธมนต์ เจริญจิตตภาวนา และการปฏิบัติธรรม. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๔๙.

คู่มือสวดมนต์ทำวัตรเช้า-เย็น ฉบับกรมการศาสนา. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๕๐.

ทำวัตรสวดมนต์แปล ฉบับคณะสงฆ์วัดสระเกศ. สำนักพิมพ์อนันตะ, พิมพ์ครั้งที่ ๘, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๕๔

บททำวัตรสวดมนต์ (แปล). กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

พุทธานุภาพ อานุภาพของพระพุทธองค์. พระวิจิตรธรรมาภรณ์ (เทอด ญาณวชิโร, วงศ์ชะอุ่ม) สำนักพิมพ์อนันตะ, พิมพ์ครั้งที่ ๒๒, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๕๓

พระสูตรและปาฐะเพื่อถวายพระพรชัยมงคลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๕๐.

สวดมนต์ฉบับหลวง. สมเด็จพระสังฆราช (ปุสฺสเทว), มหามกุฏราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์, พิมพ์ครั้งที่ ๑๖, กรุงเทพฯ, พ.ศ. ๒๕๓๘.

สวดมนต์แปล ฉบับหอพระสมุดวชิรญาณ. โรงพิมพ์บำรุงนุกุล, ร.ศ. ๑๒๘.

อานุภาพพระปริตร. ธนิต อยู่โพธิ์, โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, พิมพ์ครั้งที่ ๖, พ.ศ. ๒๕๔๓.

บทเจริญพระพุทธมนต์ สวดมนต์ข้ามปี
เริ่มต้นดี ชีวิตดี ในวันปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

จัดพิมพ์โดย : วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน กรุงเทพมหานคร

โทรศัพท์ ๐-๒๕๒๑-๐๓๑๑

ที่ปรึกษา : พระธรรมเจติยาจารย์, พระเทพวราลังการ,

พระประสิทธิสารโสภณ, พระพุทธิสารเถร,

พระกิตติวราภรณ์, พระครูศรีมหาเจติยาภิมณฑ์,

พระครูปลัดเจติยวัฒน์

บรรณาธิการ : พระมหาจามร พฺรหฺมจาโร

ผู้ช่วยบรรณาธิการ : พระภณ มงฺคลิโก

รุจิรา คีรีแลง, ณัฐชญา วิริยานุพันธุ์ และ ศศิธร บัวขำ

นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

วิทยาเขตจักรพงษภูวนารถ

สาขา เทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

พิมพ์ที่ : นารายณ์ อิมเมจ แอนด์ พริ้นท์

ศรัทธา เชื่อในคุณพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ว่ามีจริง
เพราะพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริง พระธรรมเป็นคุณดีจริง พระสงฆ์มีคุณดีจริง
แม้ผู้น้อมเข้ามาถือปฏิบัติตามก็เป็นคนดีได้จริง.

จาก พุทธธรรม
สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (พิมพ์ ธมฺมธโร)

วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน กรุงเทพมหานคร

www.watohrasri.org